"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 194 — 1929 Federated Pressin jäsen Lauantaina, elok. 17 p:nä — Sat., Aug., 17 Member The Federated Press XIII Vuosik. — Vol. XIII

Tapahtumat kulkevat nopeasti sotaa kohti kaukaisessa idässä hyökkäysten jatkuessa rajalla

Moskova varoittaa muita valtoja tekemästä sopimuksia Itä-Kiinan rautatien suhteen —Rajakahakat jatkuvat

Neuvostol. luotetaan puna-armeijan voimaan

Moskova, elok. 16. — Ulkoasiain varakansankomisaari L. M. Karahan eilen illalla julkaisi varoituksen muille valloille, selittäen, että Neuvostohallitus ei tule tunnustamaan mitään sopimuksia tahi velvollisuuksia, mitä Kiina on mahdollisesti tehnyt Itä-Kiinan rautatien suhteen Manchuriassa sen jälkeen, kun se oli anastanut mainitun rautatien.

Kriisi näyttää johtavan välttämättömästi sotaan

Tilanne Manchuriassa on jatkuvasti kärjistynyt ja näyttää välttämättömästi johtavan sotaan. Moskovan yleisö sai eilen tietää sen, mikä suljetummissa piireissä on ollut tunnettu jo pitemmän aikaa, nimittäin, että Neuvostoliiton kaakkoisraja Siperiassa on muodostunut alituisten rajakahakoiden näyttämöksi, sillä valkokaartilaisjoukot yhtä mittaa tekevät hyökkäyksiä Neuvosto-alueelle, yrittäen katkaista Amurin rautatien tahi uhata tärkeätä Blagoveshenskin kaupunkia.

Puna-armeijaan luotetaan

Moskovan yleisö ja työläiset sekä talonpojat kautta maan eivät ole osoittaneet mitään hermostuneisuutta. Päinvastoin ne täydellisesti luottavat puna-armeijaan ja uskovat sen pystyvän suojelemaan heidän neuvostovaltiotaan. Sen vuoksi eivät hälyyttävät uutiset sodan uhkasta ole aiheuttaneet minkäänlaista häiriötä taloudellisessa elämässä.

Associated Pressin kirjeenvaihtaja viittaa siihen, että suunnilleen samansuuruiset puna-armeijan joukot pantiin liikkeelle kukistamaan Basmatshien kapinaa v. 1922, kuin mitä tarvittaisiin Manchuriaan tehtävää rankaisuretkeä varten. Laajassa neuvostomaassa silloin tuskin huomattiin tämän sotaliikkeen aiheuttamaa jännitystä.

Neuvostovirkailijat toivovat vielä rauhallista ratkaisua

Virallisissa neuvostopiireissä ei yritetä salata tilanteen vakavuutta, vaikka samalla painostetaankin sitä, että hyökkäykset ja rajakahakat eivät ole samaa kuin sota, jonka he toivovat voitavan välttää vielä yhdennellätoista hetkellä.

Kellogg-sopimusta käytetään aseena Neuvostoliittoa vastaan

LONTOO, elok. 16. — Reuterin uutistoimiston Nankingista lähettämissä tiedoissa kerrotaan, että kansallinen hallitus on kehoittanut Washingtonissa olevan edustajansa ilmoittamaan Kelloggin sodankieltosopimuksen allekirjoittaneille valtioille, että Neuvostoliitto olisi muka aloittanut hyökkäyksen pitkin Manchurian rajaa. Kansallinen hallitus ilmoittaa, että samalla kun se torjuu hyökkäykset, tulee se muka menettelemään sodankieltosopimuksen hengen mukaisesti ja toivoo rauhallista ratkaisua rautatieselkkauksessa.

Kiina selittää pysyvänsä jyrkästi kannallaan. Rautatien venäläiset johtajat ei voida palauttaa virkaansa ilman edeltäkäsin käytyjä neuvotteluja

Edellä olevassa ilmenee se teeskentelevä röyhkeys, jolla kiinalaiset lahtarikenraalit näyttelevät imperialistivaltain niille määräämää osaa. Väitetään kylmäverisesti, että Neuvostoliiton taholta olisi hyökätty Manchurian alueelle samaan aikaan, kun kiinalaisten taholta järjestetään yhtämittaisia valkokaartilaisten rosvoretkiä Neuvostoliiton puolelle.

Kiinalaiset lähettävät 60,000 miehen lisäarmeijan rajoille, missä ankarat taistelut ovat kuulemma käynnissä

Reuterin Mukdenin tiedonannossa sanotaan, että kolmen Manchurian maakunnan johdossa oleva Chang Hsueh-Liang on määrännyt 60,000 miestä käsittävän fengtiläisen armeijan lähtemään Siperian rajalle. Puolet näistä joukoista tullaan sijoittamaan marsalkka Wang Shih Chenin johdolla Manchuliin ja loput itään Suifenhosta Pogranichnajan tienoille.

Rengon uutistieto Manchulista kertoo, että suurenpuoleinen taistelu on käynnissä lännessä Manchulista, missä kiinalainen tykistö on kaivautunut vallihautoihin. Puhelinlinja, joka viikkokausia on ollut ainoana yhteyden välineenä molemman maan välillä on katkaistu.

Selkkauksen taloudelliset seuraukset

Yhdysvaltain laivasto-asiamies Powell Pekingissä on arvioinut, että Itä-Kiinan rautatien liikenteen pysähtyminen pitemmäksi ajaksi on alkanut tuottaa suuria taloudellisia tappioita jotka tekevät noin $50,000 päivässä jonka lisäksi 20,000 miestä on työttömänä. Neuvostoliiton omistama Ussurin rautatie, joka kulkee pitkin Amurin joen rantaa Vladivostokista, on seisauksesta joutunut kärsimään $25,-000:n tappion päivää kohti samalla kun 4,000 miestä on joutunut työttömäksi.

Venäläisen pankin ja kauppajärjestön sulkeminen Shanghaissa on tuottanut kiinalaisille liikemiehille suuria tappioita, sillä Neuvostoliitto oli aikonut tehdä huomattavia ostoja, m.m. $18,000,000:n arvosta teetä Kiinasta kuluvan vuoden aikana.

Zeppelini saapunut Neuvostoliittoon

Lensi koillisen Itä-Preussin ja Itämeren rannikon kauta

TILSIT, Itä-Preussi, elok. 16. — Jättiläisilmalaiva "Graf Zeppelin" lensi eilen kello 5.05 ip. Tilsitin yli, matkalla Moskovaan ja Tokioon. Tilsit on rajakaupunki Itä-Preussin koillisimmassa nurkassa. Zeppelini kulki täällä riidanalaisen Memelin alueen poikki ja suuntautui 700 mailia käsittävälle taipaleelle Moskovaan. Suuri ilmalaiva on seurannut Itämeren rannikkoa ja voinut saavutta yli 60 mailin tuntinopeuden.

Lenzigissä oli ilmalaiva kello 3 ap. eilen ja Berliinissä kello 4.30 ap. Komentaja Eckener on sähköittänyt Neuvostohallitukselle, pyytäen lupaa saada muuttaa ilmalaivan lentoreittiä sääsuhteiden takia. Ilmalaiva kulki Neuvostoliiton rajan poikki Dwinskin lähellä eilen kello 9.30 ip.

Zeppelinit näyttelivät viimeisessä maailmansodassa melkoista osaa Pariisia ja Lontoota vastaan tehdyissä ilmahyökkäyksissä. Ne tulevat olemaan tärkeitä tekijöitä tulevassakin sodassa. Myöskin käytetään niitä saksalaisen imperialistisen propagandan välikappaleina rauhan aikana.

1,300 ihmistä kuollut lavantautiin Intiassa

Kulkutauti leviää tulvien seurauksena

BOMBAY, Intia, elok. 16. — Täällä tiedotetaan, että lavantauti on yhä suuremmassa määrässä alkanut raivota Sindin piirissä Intiassa. Tuhatkolmesataa ihmistä on jo kuollut lavantautiin ja 2,500 sairastaa tätä kulkutautia. Taudin pelätään leviävän edelleen, sillä äskeiset suuret tulvat ovat luoneet suotuisia edellytyksiä taudin levenemiselle.

NAINEN UINUT GENEVE-JÄRVEN POIKKI

Geneve, Sveitsi, elok. 16. — Corry Liebbrand-niminen 21-vuotias nainen Utrechtista, Hollannista, suoritti kestävyyttä osoittavan teon, uimalla Geneve-järven poikki Lausannesta Geneveen, joka matka on 60 kilometriä eli n. 37¼ mailia. Corry lähti uimaan kello 6.30 ap. keskiviikkona ja pääsi perille kello 5.30 ip. torstaina. Yön kuluessa oli hän useita tuntia eksyksissä mukana seuranneesta veneestä.

Ainoa, joka on aikaisemmin yrittänyt uintia, oli Englannin kanaalin uija Georges Michel, kesäk. 18 pnä 1928, mutta oli hän pakoitettu keskeyttämään kovan aallokon takia, oltuaan 12 tuntia vedessä.

"BREMEN" YRITTÄÄ PARANTAA ENNÄTYSTÄÄN

Cherbourg, Ranska, elok. 16. — North German Lloyd-linjan uusi laiva "Bremen" lähti täältä kello 6 ip. eilen matkalle New Yorkiin. Laiva tulee yrittämään rikkoa vastikään saavuttamansa ennätyksen, joka oli 4 vuorokautta 17 tuntia 42 minuuttia Atlannin ylikulusta länteen.

Kutomosulun päättyminen Englannissa

RIITAPUOLET JÄTTÄNEET PALKKAKYSYMYKSEN SOVINTO-OIKEUDEN RATKAISTAVAKSI

MANCHESTER, Englanti, elok. 16. — Puolimiljoonaa työläistä tulevat aloittamaan jälleen työnsä 1,500:ssa tehtaassa Lancashiressa maanantaina, oltuaan kolme täyttä viikkoa sulussa. Myöhään eilen pääsivät työläisten unioiden ja työnantajain edustajat sopimukseen, jonka mukaan sulku lopetetaan, ja palkkariita alistetaan viisihenkisen sovinto-oikeuden ratkaistavaksi. Sillä välin palaavat työläiset töihin entisillä palkoilla.

Tehdyn välirauhan mukaan, muodostetaan sovinto-oikeus siten, että kumpikin riitapuoli valitsevat kaksi jäsentä ja viidennen, joka toimii puolueettomana puheenjohtajana, valitsevat molemmat asianomaiset yhteisesti.

Puheenjohtajalle jätetään valtuudet ratkaista kysymykset erimielisyyden sattuessa. Työministeriön sihteeri Wilson, joka on näytellyt huomattavaa osaa näissä sovitteluissa julkaisi ilmotuksen sulun lopettamisesta.

Porvarilehdet tervehtivät yllämainittua päätöstä alkuna työnantajain ja työläisten yhteistoiminnalle "molemminpuoliseksi hyödyksi". Työläiset ovat vastaanottaneet sovittelupäätöksen sekavin tuntein. Yhä enemmän jalansijaa saavuttaa se käsitys, että työnantajat ja vanhoilliset ammattiunioherrat tulevat ajamaan palkkojen alennuksen päätökseen sovinto-oikeudessa. Työläiset tuntevat, että heidän taistelunsa on jälleen petetty.

Haudankaivajat taasen lakossa New Yorkissa

Eivät suostuneet kaivamaan hautoja rikkureiden kanssa

NEW YORK, elok. 16. — Ne 200 haudankaivajaa, jotka palasivat töihin Calvaryn hautausmaalle tiistaina ovat uudelleen lähteneet lakkoon sen takia, että lupauksista huolimatta ei oltu poistettu rikkureita työstä.

Lakko siis jatkuu entisessä laajuudessaan, ja vainajat saavat maata joko tilapäisissä hautakammioissa tai ruumishuoneissa, kunnes selkkaus saadaan sovituksi.

MacDonald ja Dawesin "kohtaukset"

Laivastosopimuksista edelleenkin keskustellaan

LONTOO, elok. 16. — Samaan aikaan, kun brittiläinen ja yhdysvaltalainen imperialismi pönkittävät asemaansa imperialistisessa valtakilvoittelussa, joka voi johtaa uuteen suursotaan, jatkuvat pasifistiset "rauhan keskustelut" kummallakin puolella.

MacDonald varustautuu lähtemään Washingtoniin vierailulle heti sen jälkeen, kun kansainliiton kokous on pidetty Genevessä. Vierailu tulisi tapahtumaan lokakuun alkupuolella. Sen tarkoituksena on muka päästä yksimielisyyteen laivastokysymyksestä sekä sopia viiden merivallan yhteisen konferenssin pitämisestä.

Näitä järjestelyjä varten tulevat Mac Donald sekä Yhdysvaltain Englannin lähettiläs Dawes kohtaamaan toisensa Elginin kunnan järjestämillä päivällisillä elok. 23. pnä.

Kivihiilen tuotanto lisääntynyt Bescon kaivoksissa

MONTREAL, elok. 15. — Työläisten sorrosta kuuluisaksi tulleen British Empire-teräsyhtiön hiilikaivoksilla Cape Bretonissa on tuotanto viime neljän kuukauden aikana huomattavasti kohonnut. Viime heinäkuulla saavutettiin huippukohta aikaisempaan tuotantoon verrattuna, jolloin nostettiin Bescon eri kaivoksista yhteensä 446,000 tonnia hiiltä, joka on 21,000 tonnia enemmän, kuin kesäkuulla, ja 17,000 tonnia enemmän, kuin toukokuulla. Jos seuraavan neljän kuukauden aikana tuotetaan sama määrä, kuin neljän edellisen kuukauden aikana, niin saavutetaan uusi rekortti vuoden tuotannossa, joka ylittää 3,-000,000 tonnia.

Kuusitoista laivaa, joiden yhteinen kantavuus on 134,000 tonnia, on ollut viime kolmen kuukauden aikana yhtämittaa liikkeellä kuljettamassa hiiltä kaivoksilta ylös St. Lawrence jokea. Heinäkuun aikana otettiin varastopenkereistä 143,000 tonnia hiiltä ja jälellä on 5 samanlaista penkerettä, jotka sisältävät 311,000 tonnia.

Bescon päämies McNaught on oleillut Englannissa. On olemassa huhuja liikkeellä, että hänen kotiinsaapumisensa jälkeen tullaan Besco-yhtiössä tekemään uusia järjestelyjä. Cape Bretonista on ilmotettu, että yhtiö tulee lähitulevaisuudessa rakentamaan $135,-000 maksavan sähkön siirtolinjan Sydneyssä olevalle Princes-kaivokselle.

Besco rikastuu. Työläiset kärsivät nälkää. Besco on kerännyt rikkautensa kahdella tavalla: Nylkemällä työläisiä häikäilemättömästi ja keräämällä hallituksen avustuksia. Myöskin on Bescolla useita kaivoksia, joihin on upotettu suuret summat hallituksen avustuksia, mutta joita ei koskaan ole saatu tuotantokuntoon.

Riveran terroria yhä vastustetaan

Espanjan ammattijärjestön presidentti kieltäytynyt yhteistoiminnasta Riveran hallituksen kanssa

MADRID, Espanja, elok. 16. — Espanjan ammattijärjestön presidentti Besteiro on antanut lausunnon, jossa selittää, miksi hän hylkäsi Primo de Riveran tarjouksen osallistua neuvotteluihin uuden perustuslain aikaansaamiseksi. Besteira selittää, että uusi perustuslaki on mahdoton saavuttaa Espanjassa niin kauan, kun monarkia on olemassa.

"Työtätekevien luokkien elämä ei voi menestyä niin kauan, kun ovat alistetut diktatuurin alle, joka on hävittänyt kansan vapaudet. Uusi perustuslaki voidaan saavutta vain vapaan hallituksen alaisena, kun Espanjan kansan suvereenisuus on palautettu."

Uusi viljantarkastuslautakunta nimitetty

OTTAWA, elok. 16. — Kauppaministerin James Malcolm'in ilmotuksen mukaan, on hallitus nimittänyt uuden viljantarkastuslautakunnan, jonka päänä tulee toimimaan viljanmyyntirenkaan liikkeenhoitaja E. B. Ramsay. Lautakuntaan on nimitetty E. B. Ramsay, Professori Duncan, A. MacGibbon ja C. M. Hamilton. Lautakunta kokoontuu Fort Williamissa t.k. 22 päivänä jossa kokouksessa tullaan nimittämään lautakunnan lisäjäsenet.

Raamatun kauppiasta sakotettu

LINDSAY, elok. 16. — Poliisituomari R. S. Moore tuomitsi kansainvälisen raamatuntutkijaseuran kirjakauppiaan J. Stewartin $10:n sakkoon eli kymmeneksi päiväksi vankilaan, jollei sakkoa makseta. J. Stewart vangittiin kauppalan sivulain rikkomisesta joka kieltää kenenkään harjottamasta kauppalan alueella minkäänlaista kauppaa hankkimatta siihen asianomaista lupaa.

Neuvostolentokone pakoitettu laskeutumaan

MOSKOVA. — Tass-uutistoimiston lähettämän tiedon mukaan on Moskovasta New Yorkiin matkalla oleva "Neuvostojen Maa"-lentokone joutunut tekemään pakollisen maahanlaskun 170 mailin etäisyydessä Irkutskista Siperiassa. Lentokone lähti Krasnojarskista viime sunnuntaina.

Yrityksiä on tehty päästä lähempään yhteyteen ilmailijain kanssa, että päästäisi tietämään, tarvitsevatko he apua ennenkuin voivat jatkaa matkaansa. Vielä ei tiedetä, onko lentokone vioittunut.

Irkutsk on lähellä Baikal-järveä 600 mailin etäisyydessä Krasnojarskista. Irkutskista Chitaan on vielä 400 mailia. Pakollisen maahanlaskun sattuessa olivat ilmailijat lentäneet 3,926 mailia 36 lentotunnissa eli keskimäärin 100 mailia tunnissa. — Lentoa Siperiassa vaikeuttaa sääsuhteista ilmoittavien ilma-asemien puute.

Kauhea junaonnettomuus

25 ihmistä kuollut junien yhteentörmäyksessä lähellä Lodzia

LONTOO, elok. 16. — "Exchange Telegraphin" Warsovasta saaman tiedon mukaan, on matkustaja- ja tavarajuna törmännyt yhteen Carolerin asemalla lähellä Lodzia torstaiyönä. Onnettomuudessa surmautui 25 henkilöä. Surmautuneista oli 17 sotilasta ja 5 rautatieläistä. Molempien junien kuljettajat kuolivat. Yhteentörmäyksen jälkeen puhjennut tulipalo esti uhrien pelastumisen.

Kommunisteja on taas lyöty Ranskassa

VIRKAVALTA KAAPANNUT TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN PANKIN — AIHEUTTANUT SUURIA TAPPIOITA TALLETTAJILLE

PARIISI, elok. 16. — Ranskan kommunistipuolueen äänenkannattaja "L Humanite" selosti eilen suurilla otsikoilla ranskalaisen porvariston ja virkavallan viimeisintä hyökkäystä kommunistista työväenliikettä vastaan. Tämä hyökkäys on kaikkein katalin, mitä vallassaoleva luokka on tähän saakka keksinyt taistelussaan työväestön vahingoittamiseksi.

Poliisit yht'äkkiä hyökkäsivät eilen Työläisten ja talonpoikain pankin konttoreihin Pariisissa, valtasivat pankin sekä asettivat 100-miehisen vartiojoukon estämään työläisten yritykset ottaa pankki uudestaan haltuunsa.

Samalla on virkavalta sulkenut ja sinetöinyt 24 haarakonttoria maaseudulla.

Pankki on ollut vasemmisto-ainesten ja kommunistien käsissä, tukien yleensä vasemmistolaista työväenliikettä. Pankin edistyvä toiminta on ollut katkera nieltävä porvaristolle. Pitemmän aikaa on punottu juonia pankkia vastaan, ja törkeä kaappaus lopuksi suoritettiin sillä verukkeella, että pankin pääoma olisi ilmoitettu suuremmaksi, kuin mitä se todellisuudessa on.

"L'Humanite" osoittaa porvariston levittämiksi tahallisiksi valheiksi syytökset, että pankin kirjanpidossa olisi mitään väärinkäytöksiä, ja osoittaa pankin kaappauksen uudeksi, kommunisteja vastaan suunnitelluksi hallituksen hyökkäykseksi.

Tuhannet työläisperheet, jotka olivat tallettaneet pikkusäästönsä omaan pankkilaitokseensa, ovat kärsineet tuntuvan vahingon pankin sulkemisen vuoksi.

Raitiotielakko alkanut Irlannin pääkaupungissa

2,000 työläistä protesteeraavat palkkojen alennusta vastaan

DUBLIN, Irlanti, elok. 16. — Autobussi- ja raitiotieliikenne pysähtyi kokonaan Dublinissa eilen keskiyöllä kun työläiset ryhtyivät lakkoon suunniteltuja palkanalennuksia vastaan. Teollisuus- ja kauppaministeriössä käydyt neuvottelut eivät johtaneet mihinkään tulokseen ja 2,000 työläistä lopettivat työnsä. Työläisten palkkoja oli yritetty alentaa 10:llä prosentilla. Yksityiset autonajurit ovat niittäneet rikkaita tuloja lakon puhkeamisen jälkeen.

Nopeuslentokilpailut

Ranska ei tule kilpailemaan Schneider-pokaalista

PARIISI, elok. 16. — Ilmailuministeri Laurent Eynac ilmoitti eilen virallisesti, että Ranska ei tule ottamaan osaa Cowesissa, Wight-saarella, Englannissa toimeenpantaviin Schneider-pokaalikilpailuihin sen johdosta, että ei ole riittävästi aikaa kokeilla uudella ranskalaisella vesitasolla.

Kilpailuihin osanottajaksi oli aikonut ranskalainen luutnantti Bonnett, jolla on maalento-ennätys, joka on 278.48 mailia tunnissa, mutta Bonnett menetti henkensä koelennoissa.

Italia lähettää 12 lentokonetta ottamaan osaa näihin kilpailuihin.

Englannilla on tähänastinen nopeusennätys.

Spitalitautiset kapinoineet

Syynä huono ruoka ja muu komento

BUKAREST, Rumania, elok. 61. — Lähellä Ismailia sijaitsevassa spitalitautisten siirtokunnassa Bessarabiassa syntyi kapina eilen, ja 20 spitalitautista karkasivat. Kapinan syynä oli kurja ruoka. Spitaliset menivät Ismailin prefektuuriin, yrittäen esittää siellä valituksia, joissa vaadittiin olojen parantamista, mutta heidän paikkakunnalle ilmaantumisensa aiheutti pakokauhun asukkaiden keskuudessa, jotka pelkäsivät saavansa tartunnan.

Sillä aikaa, kun asukkaat pakenivat, onnistuivat santarmit pidättämään osan sairaista ja palauttamaan heidät takaisin siirtokuntaansa. Muuan karkureista onnistui pääsemään Jassyyn saakka, missä hänet tavattiin kerjäämästä kaduilla.

Työläisten kautta koko maan protesteerattava voimakkaasti puhevapauden vainoa vastaan

Canadan työväenpuolustusliiton vetoomus— Taistelu Toronton poliisiterroria vastaan koskee kaikkia työläisiä

Uusi mielenosotus Torontossa ensi tiistaina

Canadan työväenpuolustusliiton taholta on lähetetty lausunto Toronton viime tiistai-illan tapahtumista, jossa viitataan siihen, miten poliisit satojen siviilipukuisten hurttien avustamina murskasivat kommunistien yrittämän kokouksen Queen's-puistossa, riehuen raivoisasti väkijoukkojen keskellä, kuin edesvastuuttomat juopuneet henkilöt. Useita tovereita raa'asti potkittiin, iskettiin päähän kapuloilla tahi nyrkeillä kasvoihin. Toverit Stewart Smith ja Meyer Klieg vangittiin ja syytettiin "laittomaan kokoukseen osanotosta". Juttu heitä vastaan tulee esille elok. 21 pnä.

Sama odottaa muuallakin, jos työläiset alistuvat väkivaltaan

Puolustusliitto osoittaa, että taistelu puhevapauden puolesta käsittää koko Canadan työläisiä. Sillä mitä virkavalta tekee tänään taantumuksen ja uskonnollisen vanhoillisuuden keskuksessa Torontossa, sitä se tulee tekemään huomenna muissa kaupungeissa, jos työläiset tyynesti alistuvat näiden hyökkäysten edessä.

Kutsuu työläisiä yhdistämään puhevapaustaistelun Sacco-Vanzettin muistotilaisuuksiin

Kaikkia puolustusliiton osastoja, kaupunkijärjestöjä ja muita työväen järjestöjä kehoitetaan muodostamaan tämän kysymyksen yhdeksi osaksi Sacco-Vanzettin muistotilaisuuksista, joita on järjestettävä kaikkialla elok. 22 pn paikkeilla. Sama vihan henki militanttisia työläisiä vastaan nimittäin riehuu Torontossa, kuin se, mikä murhasi Saccon ja Vanzettin.

Yhdistettäköön tähän myöskin Gastonian lakkolaisten asia, joka on uusi Sacco-Vanzettijuttu suuremmassa mittakaavassa. Kaikki nämä ovat osana luokkataistelussa, jota käydään ihmiskunnassa sen vuoksi, että vallankumoukselliset työläiset uhkaavat kapitalistiluokan asemaa.

Rahastoa kerättävä vainottujen puolustamiseksi

Puolustusliitto huomauttaa, että se tarvitsee $3,000 puolustaakseen puhevapaustaistelussa vangittuja ja vastaisuudessa vangittavia porvarillisissa oikeuslaitoksissa. Taistelu on voitettava työläisille ja työläisten yhteisillä voimilla koottava varat sitä varten.

Taisteluun puhe- ja kokoontumisvapauden puolesta!

Protesteeratkaa kapitalistista vääryyttä ja poliisiraakuutta vastaan!

Rakentakaa työläisten puolustusjoukkoja ja työväenpuolustusliittoa!

Yhtykää taistelua ja voittoa varten.

* * *

Kommunistit suunnittelevat uutta mielenosotusta

Kommunistit ovat eilen iltana päättäneet panna uuden mielenosotuskokouksen Queen's-puistossa ensi tiistai-iltana, joka tulee olemaan toinen vuotuinen protestikokous Nicola Saccon ja Bartolomeo Vanzettin teloittamista vastaan, joka telotus pantiin toimeen Charlestownin vankilassa Massan valtiossa elokuun 22 päivän aamuna 1927. Viime tiisai-illan tapahtumat eivät näytä saaneen masennusta aikaan kommunistien keskuudessa, sillä lentolehtisiä ja kokousilmotuksia on taas jaettu, joissa ilmotetaan ensi tiistai-iltana pidettävästä kokouksesta. Sacco-Vanzettimielenosotuksen uskotaan keräävän suuret joukot työläisiä Queen's-puistoon.

Poliisit uhkaa hajottaa kaikki kokoukset, joita yritetään pitää ulkoilmassa

Poliisin uhkauksen mukaan tullaan huomatuimpia kommunisteja pitämään tarkasti silmällä ja lentolehtisten jakaminen tullaan estämään. Jos missään osassa kaupunkia yritetään panna toimeen katukulmakokouksia, tulevat poliisit ne hajottamaan. Valokuvien julkaisemisen väittää poliisi olevan punasten propogandan levittämistä.

Vaatii poliisipäällikkö Draperin ja poliisikomissioonin jäsenten erottamista

John Berry-niminen mies on lähettänyt kaupungin valtuustolle vaatimuksen, että poliisipäällikkö sekä poliisikommissioonnin jäsenet erotettaisiin toimestaan viime tiistai-illan tapahtumain johdosta. Sillä rikos, jonka poliisilaitos pani toimeen Queen's-puistossa, on siksi vakava hyökkäys Toronton asukkaita vastaan, ettei sitä voida sivuuttaa ilman toimenpiteitä valtuuston taholta.

Toronton poliisipäällikkö kenraali Draper ollut itse Queen's-puistossa näkemässä kuinka työläisiä hakattiin

TORONTO, elok. 16. — Dick Fosterin kertomuksen mukaan, oli poliisipäällikkö itse Queen's-puistossa viime tiistai-iltana seuraamassa tapahtumia, joten hänen täytyy olla tietoinen siitä, kuinka poliisit hakkasivat puistoon kokoontuneita työläisiä. Dick sanoo menneensä Queen's-puistoon kolmen ystävänsä kanssa näkemään, mitä tapahtuu kommunisteille, kun poliisit hyökkäävät heidän kimppuunsa. Sanoi seisoneensa tovereidensa kanssa puiston koilliskulmassa, ja kenraali Draper oli seisonut noin viiden jalan päässä heistä. Jokainen heistä väittää tuntevansa Draperin.

"Poliisit jahtasivat ihmisiä ja me näimme, kuinka poliisit ja siviilipukuiset miehet hyökkäsivät ihmisten kimppuun, piiskaten heitä," sanoivat nuorukaiset. "Me näimme, kun siviilipukuiset miehet löivät miehen kenttään. Hän yritti nousta ylös, mutta ei voinut. Me näimme häntä hakattavan vähintään kaksi kertaa. Me näimme, kuinka poliisit puhdistivat kadun. Ellei poliisipäällikkö Draper nähnyt kaikkea, mitä tapahtui, täytyy hänen olla sokea.

Englantilainen valtiomies sanoo kommunisteilla olevan oikeuden kokoontua

Winston Churchill, joka tänään saapui Ottawasta Torontoon, lausui, että punasilla on oikeus kokoontua. "Olen lukenut lehdistä Queen's-puiston tapahtumista. Mitä oikeastaan punaset ovat tehneet? Pitivätkö he kokouksensa?" Hänelle ilmotettiin, että poliisit estivät kokouksen ja kysyttiin, mitä Englannissa tehtäisiin tällaisessa tapauksessa. "En ole halukas sekaantumaan teidän paikallisiin asioihinne, mutta Englannissa kokoontuminen on täysin laillista ja heillä on oikeus panna toimeen mielenosotuskulkueita. Silloin kun he panevat kulkueita toimeen, kulkee poliisi kulkueen matkassa ja huolehtii järjestyksestä," lausui Churchill.

Dreper väittää Toronton "Starin" valokuvat Queen's-puiston tapahtumista vääriksi

Viime keskiviikon numerossaan julkasi Toronton "Star"-lehti valokuvia tiistai-illan tapahtumista Queen's-puistossa, joissa kuvissa nähdään poliisin pieksevän työläisiä. Yhdessä kuvassa näkyy, miten salapoliisi hakkaa maahan löytyä työläistä. Ennenkuin kuvia julkaistiin lähetettiin ne poliisipäällikön tarkastettavaksi. Hän kuitenkin kieltäytyi niitä tarkastamasta. Kaupungin majurin ilmotuksen mukaan, on poliisipäällikkö Dreper väittänyt, että "Starin" julkaisemat valokuvat eivät ole otettu viime tiistai-iltana Queen's-puistossa.

Lehti tämän johdosta julkaisee raportteriensa ja valokuvaajiensa valallisesti vahvistamat lausunnot, joissa todistetaan, että kuvat oli otettu mainitussa puistossa, poliisin siellä räyhätessä.

HYLJÄTYT "LISSUT" MAANVAIVANA

New York, elok. 15. — Queensin kaupunginosan virkailijat suorastaan syyttävät Henry Fordia siitä, että kaupungin osan kiusaksi ovat tulleet hyljätyt autot. Viimeisten viiden kuukauden aikana on 5,000 hyljättyä autoromua tavattu tästä kaupunginosasta, ja puhtaanapitolaitoksen miehet eivät tiedä, minne niitä veisivät. Kaupunginosaan ilmestyy keskim. 1,000 autohylkyä kuukaudessa.

Ennen olivat ihmiset pulassa, kun eivät tienneet, minne viskaisivat parranajokoneessa käytetyt terät. Ylläoleva pula näyttää kuitenkin muodostuvan paljon arveluttavammaksi.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja. Ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

TOIMITTAJAT:
S. C. NEIL, A. VAARA, B. TENHUNEN, M. POHJANSALO, A. PÄIVIÖ.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjevaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset 50c palstatuumalta. — Nimenmuuttoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

Lehteen aiottujen ilmotusten pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivää edellisenä arkipäivänä.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont
Vapauden paino ja latomo: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 2327W.

Miksi hyökkäys kommunistipuoluetta vastaan

Toronton kaupungin poliisiviranomaiset ovat useiden viime kuukausien ajan harjottaneet julmaa ryntäystä kaikkien kommunististen kokouksien tukahuttamiseksi. Taistelussa puhe- ja kokoontumisvapauden säilyttämiseksi on kymmeniä työläisiä raakamaisesti piesty, uhattu väkivallalla ja maastakarkottamisella, heitetty vankilaan tekastuilla syytöksillä "irtolaisuudesta" ja "epäjärjestyksellisestä käyttäytymisestä", viimeisimpänä ollen rikoslain 87 pykälään nojautuva syytös "lainvastaisesta kokoontumisesta", ja ratsu- ja moottoripyöräpoliisi-osastot ja virkapukuisten- ja salapoliisien joukot ovat hyökänneet työläisten rauhallisten kokouksien kimppuun.

Toronton poliisikomissioni kertaa määräystään: "Kommunistiset kokoukset täytyy tukahuttaa!" Toronton imperialistinen sanomalehdistö jatkuvasti julkasee törkeitä parjauksia ja ärsyttäviä toimituskirjotuksia kommunistista; liikettä vastaan. Miksi? Miksi työvoimanostaja-luokka ja sen palvelijat hyökkäävät kommunistipuoluetta vastaan?

Siksi kun kommunistipuolue on työväenluokan puolue, joka väsymättömästi järjestää ja johtaa taistelua kapitalistista sortoa ja riistoa vastaan, — siksi kun kommunistit edustavat ainoaa voimaa Canadassa, joka todella paljastaa imperialistisen sodan vaaran, — siksi kun kommunistiset puhujat kehottavat työläisiä taisteluun imperialistista sotaa vastaan, — siksi kun kommunistiset sanomalehdet ja lentolehtiset paljastavat kapitalismin koko mädännäisyyden ja siksi kun kommunistipuolue edustaa työläisten kasvavaa vastarintaa kapitalistiselle teollisuuden "järkiperäistyttämiselle" ja johtaa työläisten taisteluissa työnkiihdyttämis-järjestelmiä, palkanalennuksia ja "järkiperäistyttämisestä" johtuvaa yleistä työ- ja elinsuhteiden huononemista vastaan.

Työväenpettäjät ja reformistiset ammattiliittopomot työskentelevät käsi hansikkaassa työvoimanostaja-luokan kanssa, hyökkäyksessä työläisten elintasoa ja kommunistipuoluetta vastaan. Ne koettavat murskata kommunistipuolueen siksi, kun se hellittämättä paljastaa kansainvälisten imperialistien tekopyhät "rauhan"-manööverit ja kiihkeät sotavalmistelut, — siksi kun kommunistit kokoovat työläisiä puolustamaan ainoata maata, jossa työläiset hallitsevat — Neuvostoliittoa — imperialistiselta hyökkäykseltä, — siksi kun kommunistinen sanomalehdistö paljastaa kapitalistisen lehdistön parjaukset ja ärsyttävät valheet maailman sosialistisen vallankumouksen isänmaasta. Kommunistipuolue johtaa Canadan työläisiä eteenpäin, kohti uutta yhteiskuntajärjestelmää, jollaista venäläiset työläiset ja talonpojat yhtämittaisesti ja varmasti rakentamassa, kohti yhteiskuntajärjestelmää, jossa työläiset hallitsevat, jossa heitä ei riistetä ja jossa kapitalismin loiseläjät on lakastu syrjään kommunistipuolueen johtamain työtätekevien joukkojen vallankumouksellisen taistelun ja voiman toimesta. Ne koettavat tuhota kommunistipuolueen siksi, kun se johtaa Canadan työläisiä vallankumoukselliseen taisteluun kapitalismia vastaan ja työläisten ja maanviljelijäin hallituksen pystyttämiseksi Canadassa, — siksi kun työvoimanostaja-luokka käsittää kommunistipuolueen siksi voimaksi, joka kokoo ja johtaa työläiset taistelujensa läpi lopulliseen voittoon!

Työläiset ovat pitkien vuosien katkerain taistelujen kautta vääntäneet kapitalismilta "oikeudet" puhe- ja kokoontumisvapauteen. Meidän täytyy taistella säilyttääksemme nämä "oikeudet" ja laajentaaksemme niitä, viedäksemme työväenluokan vallankumouksellisen taistelun voittoon!

Kiinan vallankumous

Kommunistisen kansainvälisen kuudennen kongressin päätöslauselma toimeenpanevan komitean toimintaselostuksen johdosta lausuu, että Kiinan vallankumouksen uusi nousu ja vallankumouksellisen liikkeen kehittyminen Intiassa voivat tehdä lopun kapitalismin vakiintumisesta. Tämä onkin ymmärrettävää. Kiinassa on 450 miljoonaa asukasta ja Intiassa 320 miljoonaa, s. o. vain näissä kahdessa maassa asuu 770 miljoonaa ihmistä eli puolet koko maapallon väestöstä. On ilmeistä, että jos nämä 770 miljoonaa muodostavat yhteisen vallankumouksellisen rintaman Neuvostoliiton 150-miljoonaisen väestön kanssa ja Europan ja Amerikan proletariaatin vallankumouksellisten järjestöjen kanssa, niin tällaisille voimille ei imperialismi kykene pitkää aikaa vastustamaan vastarintaa. Sen vuoksi kansainvälisen työväestön on mitä tarkkaavaisemmin seurattava tapahtumain kulkua näissä maissa ja annettava tehokkainta apuaan niissä kehittyville vallankumouksellisille liikkeille.

Kommunistisen kansainvälisen vuosi sitten pidettyyn kuudenteen kongressiin mennessä oli Kiinassa seuraavanlainen: Kiinan vallankumous oli kärsinyt useita raskaita tappioita. Erittäin raskaita tappioita kärsi Kiinan kommunistinen puolue, jonka jäseniä militaristit ja imperialistit kymmeninituhansin raa'asti murhanneet. Mutta tällä ei taistelua voinut poistaa niitä taloudellisia ja poliittisia syitä, jotka ovat synnyttäneet vallankumouksellisen liikkeen. Kasvaa työläis- ja talonpoikaisjoukkojen kurjuus ja oikeudettomuus, kasvaa sotilasmielivalta. Talonpojilla ei ole muuta ulospääsyä kuin talonpoikaisvallankumous. Työläisillä ei ole muuta ulospääsyä kuin vallitsevan taloudellisen ja poliittisen järjestelmän kukistaminen, kuin taistelu työläisten ja talonpoikain diktatuurin puolesta. Vaikka pikkuporvaristo on jo toistamiseen pettänyt työväestön, niin on sekin tyytymätön nykyiseen asiaintilaan ja jos Kiinan kommunistinen puolueen onnistuu noudattaa oikeata politiikkaa, niin tulee pikkuporvaristokin vallankumouksellisen taistelun uudelleen nousussa olemaan jälleen imperialismivastaisten voimien riveissä.

Nykyistä asemaa hyvin kuvaa Kiinan kommunistisen puolueen kasvu: V. 1921 siinä oli 51 jäsentä, v. 1922—123, v. 1923—432, v. 1925—980, v. 1927—64,00 ja Kominternin kuudenteen kongressiin mennessä 1928, julmasta vainosta huolimatta 130,000 jäsentä. Kuvaavaa on myös keskeytymätön aseellinen taistelu maalla. Sitä useilla Kiinan maaseutualueilla on olemassa neuvostovalta ja nämä alueet kasvavat, joskin hitaasti. Kiinan työläiset ja Kiinan kommunistinen puolue kokoovat voimiaan. Kiinan kommunistinen puolue on tehnyt paljo virheitä vallankumouksen edellisessä vaiheessa. Jotka olivat pääasiassa oikeistolaisia virheitä, jotka johtuivat maan taloudellisesta ja poliittisesta takapajuisuudesta, [illegible] sen kantajoukkojen heikkoudesta ja epätyydyttävästä yhteiskunnallisesta kokoonpanosta. Mutta Kiinan kommunistinen puolue on nämä virheensä tarkistanut. Puolueen johto on uudistettu uusilla proletaarisilla voimilla.

Maailman imperialistivaltain ja näiden palvelijain nankinkilaisen pyövelihallituksen nykyinen sotaprovokatsioni Mantshuriassa tähtää Neuvostoliiton tuhoamiseen ja sen kautta Kiinan ja koko maailman vallankumouksellisen liikkeen tukahuttamiseen. Mutta tämän johdosta tapahtuneet lakot ja työläisten ja talonpoikain vastalausemielenosotukset ja liikehtimiset Kiinassa osottavat, että Kiinan työläiset ja talonpojat, jotka saavat osakseen yhä uusia ja uusia iskuja vastavallankumoukselta, nousevat jälleen taisteluun. Imperialistien kiinalaisten palkkakenraalien seikkailuun vastaavat he lujittamalla veljesliittoaan Sosialististen neuvostotasavaltojen liiton proletariaatin kanssa ja vallankumouksellisella taistelulla kiinalaisten ja venäläisten valkokaartilaisten selkäpuolella.

Tässä tilanteessa on kansainvälisen proletariaatin valmistauduttava puolustamaan Neuvostoliittoa ja antamaan tehokkainta apuaan Kiinan vallankumoukselliselle liikkeelle, Kiinan vallankumouksen voitolle.

Lyhytnäköistä politiikkaa

Neuvostovalta on ollut olemassa jo lähes 12 vuotta. Tässä valtiossa rakennetaan tarmokkaasti uutta yhteiskuntaa, taloudellinen rakennustoiminta kehittyy päivä päivältä menestyksellisesti. Neuvostavalta on omiin sisäisiin mahdollisuuksiinsa nojaten saanut aikaan sellaisen tilanteen, että omia voimiaan käyttäen on saattanut maan talouden kehittymään vuosi vuodelta. Erikoisesti on merkittävä uudelleenrakennuskauteen siirtyminen. Neuvostovallan edessä on kysymys 5-vuotissuunnitelman laajentamisesta, eikä supistamisesta, kuten siitä Neuvostoliiton viholliset kirjoittavat.

Vaikka todistukset neuvostovallan taloudellisesta kasvusta ovat olemassa, vaikka Neuvostoliitto näyttelee huomattavaa osaa maailman ei vain taloudellisessa, vaan poliittisessakin elämässä, niin Yhdysvaltojen ja Englannin hallitukset koettavat näyttää siltä, kuin eivät Neuvostoliiton olemassaoloa huomaisikaan. Näiden maiden valtiovirkailijoista nähtävästi yhä vieläkin näyttää siltä, ettei heidän toimita tunnustaa Neuvostoliittoa, koska se siinä tuokiossa saattaa hävitä maailman kartalta.

Englannin ja Neuvostoliiton välisistä suhteista ajattelivat taantumukselliset, että Neuvostoliitto kukistuu siinä tuokiossa heidän epäystävällisyytensä pakoituksesta. He kuvittelivat itsekseen hyvin valheellisista taloudellisen ja finanssisaarron kuvista joka saarto pakoittasi Neuvostoliiton lankeamaan polvilleen ja anomaan armoa. Heille kangasti jo se päivä, jolloin he työläisten ja talonpoikain tasavallalle saavat sanella omat ehtonsa ja näyttää koko maailman kapitalistiselle maailmalle sen tien, mitä sen on kuljettava suhtautuessaan Neuvostoliittoon. Ja Englannin taantumukselliset pyrkivät päättävästi tähän päämäärään eivätkä siinä tarkoituksessa halveksineet minkäänlaisia keinoja. Parlamentin puhujalavalta levittivät hallituksen edustajat valheellisia tietoja neuvostovallan taloudesta, jotta siten herättäisivät liikemiespiireissä epäluottamusta ja saisivat Neuvostoliiton eristettyä muusta maailmasta. Ulkomaakaupan johtaja Heckert vielä marraskuussa pitämässään puheessa lausui: "Minä en tiedä mitä tulee taahtumaan 12 kk. kuluttua, jolloin Venäjälle esitetään vekselit maksettavaksi."

Mutta Englannin liikemiespiireissä alettiin yhä epäluuloisemmin suhtautua taantumuksellisten ministerien todistuksiin, sillä Neuvostoliiton kaupan kehitys Yhdysvaltojen, Saksan ja muiden maiden kanssa kumosi, joka päivä valheelliset vakuuttelut. Nyttemmin on MacDonaldin hallitus tehnyt päätöksen, että elokuun 1 p:stä lähtien sovellutetaan Neuvostoliittoon nähden asetusta exporttiluotosta ja tämä päätös on tulosta siitä tarkastuksesta, minkä Englannin edustajisto Neuvostoliiton matkallaan suoritti

Taantumuksellisen hallituksen Neuvostoliitosta antama kuva ei vastannut todellisuutta. Taantumuksellisten rakentamat kuvitelmat osottautuivat hiekalle rakennetuiksi.

Goolidge ja Kellogg, samoin kuin heidän englantilaiset kumppaninsakin, ajattelivat samoin Neuvostoliittoon suhtautumisesta. Heidän seuraajansa Hoover ja Stimson eivät nähtävästi vielä ole huomanneet, että heidän edeltäjänsä olivat lyhytnäköisiä, mutta sen elämä tulee heille vielä osoittamaan. Neuvostolliittoa tutkiva amerikalainen lähetystö tulee siinä olemaan heille apuna. Yhdysvaltojen ja Neuvostoliiton välistä kauppaa, teknillistä avustusta kuvaavat numerot ovat seikkoja, joita ei voida olla huomioonottamatta. Ja nämä numerot olisivat vielä kuvaavampia, jos "Valkoinen Talo" ei asettaisi poliittisia esteitä. Nämä esteet ehkäisevät Amerikan ja Neuvostoliiton asiallisten välien kehitystä, sillä niiltä puuttuu diplomaattis-poliittista perustaa.

Viime aikoina on kauppasopimusten lukumäärä amerikalaisten liikkeiden kanssa lisääntyneet. Se todistaa sitä että amerikalaisissa liikemiespiireissä aletaan oikein käsittää neuvostoliiton taloudellista tulevaisuutta, oikein arvostella sen kasvua, aletaan ymmärtää kuinka tuloksettomia ovat laskelmat siitä, että Neuvostoliitto ei omin voimin kykene toteuttamaan asettamiaan tehtäviä.

Punainen Karjala.

Suomen ensimäisen työväenpuolueen syntymisvaiheista

Suomen ensimäisen työväenpuolueen perustamisesta on kuluunt 30 vuotta. Heinäkuun loppupuolella v. 1899 oli Turussa koolla 3:s työväenyhdistysten edustajakokous. Se päätti 55 äänellä 3 vastaan perustaa itsenäisen puolueen. Puolueen perustaminen kulki luokkataistelun merkeissä.

Työväenliikettä oli Suomessa jo ennen edellämainittua Turun perustavaa kokoustakin, mutta se oli porvarillista työväenliikettä. Aikaisempi "työväenliike" oli silloisissa oloissa työväen kesyttämistä ja nukuttamista porvariston tarkoituksia varten, aivan samoin kuin nykyinen noskelainen "työväenliike" Suomessakin on tämän kauden työväen luokkavoiman hajoittamista toteuttavaa liikettä — porvarillista työväenliikettä, porvariston asianajamista työväen keskuudessa. Taistelu työväen oman puolueen perustamisen puolesta 1890-luvulla oli samalla sitkeää taistelua porvaristoa vastaan ja työväenliikkeen vapauttamiseksi porvariston holhouksesta.

Jo v. 1896 Tampereella pidetyssä työväenyhdistysten edustajakokouksessa useat työväenyhdistykset esittivät oman puolueen perustamista, mutta herrat apureineen onnistuivat sen silloin estämään. Turun kokouksen edellä oli jo tapahtunut eri puolilla maata paljon sellaista mikä oli omansa edistämään puolueen perustamista: työväenjoukot olivat alkaneet toimia. Työväenliikkeen herrasjohtajat olivat joutuneet voimattomiksi heräävän ja heränneen liikehtivän ja taisteluhaluisen työväestön edessä. Lokakuussa v. 1898 oli m.m. Helsingin työväestö yleisessä kokouksessaan julistautunut paikalliseksi työväenpuolueeksi ja kuukautta myöhemmin suostui Helsingin työväenyhdistys "työväenpuolueen keskukseksi".

Siihen asti sen "työväenliikkeen" johtaja tehtailija Wright vastusti tätä askelta viimeiseen asti. Samoin myös muutkin herrat, mutta turhaan. Työläiset olivat jo alkaneet itse toimia. Helsingin työväenyhdistyksestä herrat silloin lähtivät. "Meillä on täysi syy olla tyytyväiset tuloksiin" julistivat työläiset ja Helsingin työväenyhdistyksen toimintakertomuksessa v. 1899 sanotaan: "Innostava nuoruuden tuulahdus on kulkenut läpi riviemme ja ihmeteltävällä rohkeudella on suuri enemmistö yhdistyksen jäsenistä asettunut aina mitä tinkimättömämmälle kannalle, kun on kysymyksessä koko työväestön edut ja tarkoitusperät." Tämä oli luokkataistelun ääntä. Herrain kaulaketjusta oli jo irtauduttu. Vallitsevasta valtiollisesta sortokaudesta huolimatta tai ehkä sen vuoksi oli v. 1899 ja edellisinä vuosina useita kapitalisteja vastaan kohdistettuja liikehtimisilmiöitä työväestön keskuudessa. Työväenpuolueen perustaminen v. 1899 ei siis ollut mikään irrallinen tai satunnainen ilmiö. Näistä silloisista työväenjoukkojen liikehtimisistä mainittakoon useat lakkoliikkeet.

Keskeisimpänä vaatimuksena niissä oli työpäivän lyhentäminen. Lakkotaisteluja seurasi ammatillinen järestäytyminen. Ammattiosastoja perustettiin.

Mainittuna vuonna 1899 käytiin m. m. yksinomaan naisten voimillakin voittoisa lakkotaistelu Juseliuksen paitatehtaalla Turussa. Myös poliittinen luokkataistelutoiminta sai työläisnaisten keskuudessa huomattavasti jalansijaa.

Että lakkoliikkeet olivat saaneet huomattavan laajuuden, sitä todistaa m.m. silloisen hallituksen elinkeinolakiesityksin. Sen 70:een pykälään näet tahdottiin väen väkisin sovelluttaa vuoden vankeusrangaistus lakkotapauksien alkuunpanijoiden varalle. Tämä esitys oli tapetilla jo v. 1890. Silloin olivat harvat "työväenyhdistykset" kokonaan herrain käsissä. Henki niissä oli sen mukainen. Niinpä "työväenyhdistykset" tervehtivät ilolla tuota elintarvelakiesityksen kuristuspykälääkin. Helsingissäkin marssi työväenyhdistysläisiä sen silloisen ruotsikkosenaattorin luo, joka oli tuon lakkojen alkuunpanijoille vankeutta lupaavan kuristuspykälän isä. Herra senaattori julisti kumarrusretkeläisille: "Lainkuuliaisina ja vaatimattomina tulee maamme työväenyhdistystenkin pyrkiä ja toimia." Työväenyhdistysläiset huusivat "eläköön" tälle vaatimattomuusopille.

Tämä tapahtui v. 1890. Mutta kun sama kuristuspykälä v. 1899 tuli uudelleen tapetille, niin herrain kumarrusopit eivät enään vedelleet. Helsingin työväenyhdistys päätti yksimielisenä panna mitä jyrkimmän ja vakavamman vastalauseen tuota "yli rajojen" menevää kuristuspykälää vastaan. Sen esittäminen synnytti kautta maan ulottuneen vastalauseiden myrskyn. Tämä vastalauseliike oli taistelua bobrikofilais-suomettarellaisen synkän sortokauden olosuhteissa työväen luokkataisteluvapauden, lakko- y.m. oikeuksien puolesta. Elettiin suurta joukkoheräämisen aikaa.

Taistelu työväensanomalehtien ja ennenkaikkea "Työmiehen" puolesta sai samanaikaisesti valtavan joukkoluonteen. V. 1899 alussa alottivat kotimaiset valtaherrat "Työmiestä" vastaan suuret vainotoimet. Lehden tappaminen oli herrain tunnuksena. Lehden toimisto häädettiin kadulle väkivalloin. Itse Helsingin kaupungin vouti raastoi toimituspöydän pihalle. Painopaperi saatiin lehdelle kiertoteitä myyjiä pettämällä. Sähköä ei annettu koneitten pyörittämiseen, joten työmiehet pyörittivät omin voimin painokonetta. Sosialidemokraatti Valpas, todettuaan, että tässä vainopuuhassa oli ensimäisenä "sivistyneen nimeä kantava suomalainen yläluokka" ja niiden apurina opportunistiset sovittelijasosialistit, lisää "Monet kiittävät silloin jumalaansa, että sillä luokalla (Suomen kotimaisella porvaristolla) ei silloin ollut sensuuria — poliisi — eikä sotilasvalta täydellisesti käsissään. Nyt sillä ne ovat ja seuraukset ovat nähtävissämme."

Muutkin työläisvainot kuuluivat päiväjärjestykseen. Ruotsikkoporvarit ja vapaamieliset esiintyivät kilvan suomettarelaisten kanssa työväensyöjinä. Luokkataistelu riehui raivoisana. Työväen luokkataistelutoiminnan puolustajat ja työväen parhaimmisto leimattiin "isänmaan kavaltajiksi". Aivan kuten kommunistit nykyään. Kotimaisen yläluokan "lehdissä annettiin vihjauksia, joita jossain (bobrikoffilaispiireissä) käsitettiin osoitukseksi, että joitain työväenmiehiä tulee nitistää pois päiviltä". Samaa saavat nyt kokea kommunistit. Kaduilla syleksittiin työväenmiesten silmille ja väkivaltaakin tehtiin.

Työväki vastasi tähän sortohulinaan kohottamalla "Työmies"-lehden tilaajamäärää 2 kuukaudessa 1.200 kpl. Ja asetti lehdelle sellaisen taloudellisen tuen, että lehden toimittaja toveri A. B. Mäkelä (Kaapro Jääskeläinen), joka tänäkin päivänä on kommunistien riveissä Canadassa, ylpeästi kehasi miten "Työmies" on saatu "riippumattomaksi kaikesta muusta paitsi itsenäisen työväenluokan kannatuksesta."

Suomen työväki vastasi herrain vainopuuhiin tuntuvamminkin. Se perusti oman luokkataistelupuolueen. Siitä puolueesta ei tosin tullut sellaista vallankumouksellista puoluetta, joka Venäjän bolsheviikkipuolueen tavoin olisi määrätietoisesti asettanut pyrkimykseen kapitalismin kukistamisen ja proletariaatin diktatuurin toteuttamisen. Ikävä kyllä, se ei tarttunut tehtäviinsä tällä pohjalla, mutta oli se toki luokkataistelupuolue siinä määrin että sen parhaimpaan luokkataisteluperintöön nähden ei Suomen nykyisellä sosdempuolueella ole mitään osaa eikä arpaa. Muistettakoon vain v. 1905 Viaporin päivät ja v. 1917—19. Ja jo puolueen syntymisprosessi oli sellainen luokkataisteluvaihe, että Suomen nykyisen porvariston asiaa ajava noskepuolue, tuo kurja ohranapuolue, lakonrikkuripuolue, ei saa tulla laulamaan kavalia sun baltuus — ylistyshymnejänsä tälle työväenpuolueen syntymismuistolle, eikä sen puolueen luokkataistelutoiminnalle. Noskeilla on oikeus ja aihetta ihailla niitä "työväenmiehiä", jotka silloin tekivät kaikkensa vastustaakseen työväen oman puolueen perustamista. Niiden hengenheimolaisia he ovat. Puolueen perustamista juhlivat ja saavat juhlia vain ne, jotka tänäkin päivänä "luokka luokkaa vastaan" — tunnusta seuraten kantavat korkealla vallankumouksellisen luokkataistelun punaista lippua ja jotka pelottomina taistellen valmistavat Suomen proletariaatin vapautumisen, voiton ja vallanoton päivää. Juhlimaan oikeutettuja ovat ne jotka tekevät työtä neuvosto-Suomen luomiseksi tai tukevat sitä taistelua. Ja parasta tämän muiston juhlimista on proletaarisen vallankumoustaistelun tehostaminen.

Suomen nykyinen sosdempuolue yrittää kuitenkin rosvota haltuunsa tätä luokkataisteluperintöä, aivan kuten se rosvosi sen puolueen omaisuuttakin. Yksinpä "Työmies"-lehden omaisuudenkin se rosvosi. Nyt se julistautuu mahtipontisesti 30 vuotta sitten perustetun Suomen ensimäisen työväenpuolueen kaiken luokkataisteluperinnön ainoaksi vaalijaksi. Tämän kuun alkupäivinä antamassaan julistuksessa vakuuttavat Suomen noskejohtajat pitävänsä "palavana sitä taisteluilonliekkiä, jonka leimahtaessa 30 vuotta sitten Suomen työväen luokkataistelupuolue syntyi". Noskein puoluejohto nimittää puoluettaan silloin perustetuksi luokkataistelupuolueeksi ja kutsui työläisiä "viettämään heinäkuun 21 p:nä oman puolueemme 30-vuotismuistoa". Lieneekö tuo runollinen sanonta "palavasta liekistä ohrana-Puron runoilemaa. Katalaa kettuilua se jokatapauksessa on.

Se vähä, mitä edellä olemme esittäneet, osoittaa selvästi, että nykyiset porvariston asialla liikkuvat nosket eivät ole oikeutettuja Suomen työväenpuolueen luokkataisteluperintöön. Koko Suomen työväenliikkeen historia osoittaa samaa. Noskeherrat ottakoon puolueineen, minkä he 10 vuotta sitten perustivat, yhä edelleenkin vastaan suojeluskuntaparaateja, ne järjestäköön lippujuhlia ja muita riekujaisia yhdessä lahtariporvariston kanssa, ne antakoot yhä edelleen kiitospäiväkäskyjä lahtarisuojeluskunnille ja tehkööt ilmiantoja ohranalle, sillä lahtarien asiallahan ne kaikessa ovat. Mutta siellä ja silloin, missä ja milloin juhlitaan proletaariselle luokkataistelulle, ei ole noskepomoilla asiaa. He ovat proletariaatin luokkataistelun vihollisia.

Suomen ensimäisen työväenpuolueen luokkataisteluperinnön vaalijana, kirkastajana ja toteuttajana on Suomen kommunistinen puolue. Se ei hoida sitä perintöä ruukkukasvina eikä ansarissa, vaan bolshevistisesti analysoiden sitä käyttää kaiken kelpaavan siitä hyväksi taistelussaan Suomen proletariaatin asian voittoon viemiseksi. Ja vain täten se perintö tuleekin kohotetuksi arvoonsa. Tämän todeten me kommunistit pyrimme teoin ja toimin ennenkaikkea nyt luokkataistelun ratkaisevien taisteluvaiheiden lähestyessä kunnioittamaan työväen ensimäisen luokkataistelupuolueen muistoa. Se työväenpuolue teki aikoinaan monista erehdyksistään ja virheistään sekä suurista puutteistaan huolimatta vissiä tänäänkin tuntuvaa raivaustyötä, jotta se vallankumoustaistelu, jota SKP on 11 vuotta johtanut, kantaisi täydellisen proletariaatin voiton hedelmän. Ja se kantaa sen. Tässä mielessä teemme kunniaa kunnon esitaistelijoille. Työmme jatkuu. Ei samanlaisena, mutta Kominternin johdon alaisena bolshevistisena kumoustaisteluna, jonka lähimpänä päämääränä Suomessakin on kapitalismin vallankumouksellinen kukistaminen ja proletariaatin diktatuurin luominen.

K. Lepola.

TILATKAA VAPAUS!

Kiina uusien vallankumoustaistelujen kynnyksellä

Kiinalainen diplomaatti Yong selittää Itä-Kiinan rautatien valtauksen syitä seuraavasti:

"Kansallinen hallitus antoi yleisen määräyksen kommunismin perinpohjaisesta hävittämisestä, ja paikalliset hallitusviranomaiset ovat ryhtyneet sellaisiin toimenpiteisiin, minkälaiset heistä näyttävät tarkoituksenmukaisilta tämän päämäärän saavuttamiseksi."

Nälällä ja väkivallantoimenpiteillä kidutettu Kiinan kansa liittää Neuvostoliittoon toiveensa paremmasta tulevaisuudesta, ulkomaisten ja kotimaisten orjuuttajien alaisuudesta vapautumisestaan. Ja jokainen uusi luokkataisteluisku, jokainen uusi vallankumouksellinen esiintyminen kasvattaa vihaa Kiinan työtätekevän kansan sortajissa.

Kiinan talonpoikain vallankumouksellisella liikkeellä on laaja historiansa. Valtavimpana talonpoikaiskapinana Kiinassa oli "taipingien" vallankumous. V. 1850 esiintyivät sadattuhannet K:n talonpojat maiden käytön tasaamistunnuslauseen alla. Taipingit lauloivat kulkiessaan: "Taivaat antoivat meille määräyksen esiintyä kaikkivoivana drushiinana vapauttamaan ja pelastamaan maatamme."

Kaupunki toisensa jälkeen antautui vallankumoukselliselle armeijalle. Mutta sitten asettui kaikkien voimien johtajaksi kansainvälisestä mustasotnialaisesta roskaväestä muodostettu osasto, jonka päänä oli englantilainen upseeri Gordon. Europalaisilla aseilla varustetut vastavallankumoukselliset tukahuttivat tämän vallankumousliikkeen veriin. Tapettiin, kidutettiin ja tuhottiin 3 miljoonaa henkeä.

Vuosisadan vaihteessa syttyi sitten "boksari"-kapina. Tämä nostatti silloin sotajalalle tuhansia Kiinan sorrettuja talonpoikia. Tämän palon kajastuksella valaistuna alkoi Kiina 20:nnen vuosisadan. Vallankumousta vastaan yhtyivät imperialististen valtojen armeijat. Niiden mukana oli tsaarin Venäjäkin. Kukistettuaan boksari-vallankumouksen asettivat valloittajat Kiinalle erikoisen boksaripakkoveron. Kun Lokakuun vallankumous hävitti vanhan-Venäjän, luopui neuvostohallitus pakkoverosta antaen sen Kiinan kansan valistustarkoituksiin.

V. 1911 kukistettiin Kiinan keisari. Itsevaltius kukistui. Mutta sen tilalle tulivat kenraalit, jotka taistellen Kiinan valtiudesta jatkoivat työtätekevien sortoa ja riistoa. Heitä vastaan esiintyi vanha vallankumousmies Sunjatsen, joka on kansallisvallankumouksellisen Gomindan puolueen järjestäjä. Tämä oli pulue, joka yhdisti ulkolaiseen painostukseen tyytymättömän kiinalaisen porvariston ja pikkuporvarilliset joukot, jotka hakivat pelastusta puutteesta ja kansallissorrosta.

Gomindan onnistui saamaan käsiinsä etelä-Kiinan, jonka keskus on Kantonissa. Sen jälkeen alkoi gomindanilainen armeija hyökkäyksen pohjoiseen, vapauttaakseen koko Kiinan. Vallankumous oli täydessä käynnissä. Gomindanin kansallisvallankumouksellinen armeija valtasi käsiinsä kaikki Kiinan huomattavimmat teollisuuskeskukset ja työläiset alkoivat liikkeessä näytellä yhä suurempaa osuutta. Ja se seikka ratkaisi Gomindanin kohtalon.

Kiinan talonpoikain jokainen yritys nousta imperialisteja ja tilanherroja vastaan on päättynyt tappioon. Talonpoikaiselta vaistovaraisuudelta on puuttunut rautaista luustoa, jona luustona on myöhemmin esiintynyt Kiinan proletariaatti. Tämä nuori luokka on Kiinan vallankumousliikkeen historiaan kirjoittanut sankarillisimmat sivut. Työväenliikkeen synty Kiinassa voidaan laskea tapahtuneen tämän vuosisadan alussa. Raskaat työolot ja epäinhimillinen riisto saivat aikaan alussa taloudellisia ja sittemmin poliittisia lakkoja Shanghaissa, Kantonissa, Hankoussa ja muissa Kiinan teollisuuskeskuksissa. Venäjän vallankumous antoi tälle työväen vallankumoukselliselle liikkeelle valtavan sysäyksen. V. 1921 yhtyy koko Kiinan ammatillinen liike yhtenäiseksi, muodostetaan yleiskiinalainen ammattiliittojen sihteeristö. Lakkoliike saa järjestyneemmän muodon ja siihen ottavat osaa kymmenettuhannet työläiset.

Kiinalainen taantumus on itse opettanut työläiset siirtymään lakkotaistelusta aseelliseen taisteluun. Kun v. 1923 alkoivat rautatieläiset lakon Peking—Hankoun rautatielinjalla, niin ulkolaiset työnantajat kutsuivat kenraali Upeifun, joka johtaen rankaisu-

Eri paikkakunnilta

Quibell, Ont.

Kun tuli käsky niin jopa alkoi Lyyti kirjoittamaan. — Täällä Quibellissa kuten muuallakin tapahtuu yhtä ja toista. Asken paloi koulurakennus, joka tuotti koulupulan ja tietysti pientä vahinkoa farmareille veroissa. Tulen irtipääsy on tietämätön.

S. J. osasto täällä toimii. Jäseniä oli 12, vaan elok. 4 päivän kokouksessa yhtyi 6 uutta jäsentä, joille toivotettiin tervetuloa.

Heinänteko on parhaassa käynnissä ja on harvinaisen kauniit ilmat, etenkin näin mätäkuussa.

Mustikkaharvesti on täydessä käynnissä, vaan en tiedä milloin "tryskätään".

Töistä tahtoo olla puute. Työmiehiä olisi, vaan töitä on vähän.

Joku joukosta.

Mitäkö kirjoittaa ja mitä ei?

Tässä näyttää olevan pulmallinen kysymys ratkaistavana monilla tovereilla ja eipä siihen kysymyksen ratkaisuun näytä kaikki kirjeenvaihtajatkaan pääsevän. Kuulee usein keskustelua ja väitteitä, että siitä ja siitä ei olisi saanut kirjoittaa. Sanotaan että tämä tai tuo henkilö ei tykännyt senlaatuisesta kirjoituksesta. Mutta kun rupeaa niitä väittäjiä paremmin tarkastamaan, niin melkein poikkeuksetta ne ovat ulkopuolella meidän järjestömme, eivätkä myöskään ole mitään lehtemme lukijoita, mutta kuitenkin näilläkin ulkopuolisilla on omat vaikuttimensa, jotka saavat siinä määrin häiriöitä, että vähemmän tietoiset kirjeenvaihtajat ovat ottaneet itselleen oman kantansa että kirjoittavat omaan sanomalehteensä vain yhdistyksen huvitilaisuuksista ja hakevat itselleen puolustuksen siitä, että kukaan ei loukkaannu, kun kirjoittaa osaston kokousasiat ja iltamapuhvit. Tämän laatuisia keskusteluja olen sattunut kuulemaan useamman kuin yhden kerran, joka sinänsä vaatii parempaa selvitystä.

Tämänlaatuiset suunnitelmat ovat kokonaan virheelliset ja vailla elävää toimintaa. Kirjeenvaihtajan täytyy kyetä harkitsemaan kirjoittaessaan työväen sanomalehteen ja vallankaan kommunistipuolueen sanomalehti ei saa muodostua yksinomaan yhdistysten puhvilehdeksi, vaan on aina pidettävä etutilalla kirjoittamista työläisten toiminnoista, työpaikoilta, tehtaista ja kaikkialta, missä työläisiä riistetään ja ennenkaikkea on kirjoitettava luokkahengessä ja kaikilta aloilta. Mutta pidettävä tiukasti kiinni siitä kysymyksestä, että asia on totta. Valheitten kirjoittaminen ei saa tulla kysymykseenkään. Työväen sanomalehti ei ole valheitten julkaisija. Valheellisilla kirjoituksilla alennetaan lehden arvoa ja kirjeenvaihtaja myöskin menettää luottamuksensa työläisten keskuudessa.

Työläiskirjeenvaihtajat kun oppivat kirjoittamaan työläisomaisella tavalla omasta elämästään ja siitä, kuinka työläisten työvoimaa riistetään työmalla, niin silloin sanomalehti tulee työläisten sanomalehdeksi ja ne omistavat sen omaksi lehdekseen ja alkavat sitä suurissa joukoissa tilaamaan ja silloin lehti muuttuu joukkojen lehdeksi, eikä miksikään pienten ryhmäkuntain lehdeksi. Tällä tavalla opetti Lenin aikoinaan omaan sanoma lehteensä kirjoittamaan ja tämä tie on ehdottomasti oikea, sitä kun me alamme käytännössä toteuttamaan, niin silloin ei meidän asiamiehillä eikä naisilla ole suuria vaikeuksia saada lehteämme levitettyä laajoille aloille työläisten keskuuteen.

Työläisten sanomalehtien kirjeenvaihtajain on luovuttava siitä virheellisestä ajattelutavasta, että rajoittaa kirjoituksensa jonkin ulkopuolisen

Vapauden oma koti

Tätä kirjoittaessa on Vapauden oma talo, Sudburyn valtakadulla, niin pitkälle valmistuneena, että seinät ovat saaneet täyden korkeuden. Katto ja välilattiat ovat vielä rakentamatta. Tämä johtuu siitä, että nykyajan ensiluokkaiset, tulenkestävät talot, rakennetaan toisella tavalla kuin jotkut puiset hökkelit.

Onko sitten Vapauden talo jossakin suhteessa erikoisempi tavallista? Kyllä se on monessakin suhteessa ja etenkin siinä, että talo on huomattavan iso ja muhkea ja erikoisesti siinä, että kaksi ensimäistä kerrosta ovat täysin tulenkestävästi rakennettuja. Seinät ovat eheästi tiileistä ja välilattiat teräksestä ja konkriitista. Tällaisia taloja ei tehdä joka kylään ja nämä meidän köyhälistön liikkeet eivät niitä ole tähänasti tehneet ollenkaan.

Tästä uudesta talostamme ei ole tullut paljon puheltua. Tuskin olemme siitä sanoneet mitään, lukuunottamatta muutamia virallisia ilmotuksia, joilla kyseltiin urakoitsijoita, ensin kellarin kaivamiseen ja sitten itse rakennuksen tekemiseen. Mutta vaitiolomme ei ole suinkaan johtunut siitä etteikö asia olisi kertomisen arvoinen vaan enemmänkin siitä, että muiden hommiensa tähden ei liikkeenhoitaja ole juuri ehtinyt "nurkassaan" repostelemaan, niin surullista kuin se mahdollisesti onkin, jos ei asia nyt nimittäin ole siten, että lukijakunta on tuntenut pientä nautintoa siitä, että sitä ei ole näillä "nurkilla" vaivattu. Tähän kylläkin viittaa se seikka, että muutamilla paikkakunnilla on oltu niinkin tyytyväisiä, että on unhotettu koko lehtemme tilaaminen, joka muuten aina on kesän kuumilla tavallista.

Mutta kun nyt tästä uudesta talostamme tuli kerran otsikko tehtyä niin sanottakoon siitä hiukan enemmänkin.

Mitä kaikkea tuohon taloomme rakennetaan:

Ensiksikin täysin tulenkestävä kellari on jaettu kolmeen osaan. Vasemmalle puolelle tulee kellariin Osuuskaupan varastohuone; oikealle puolelle Vapauden painohuone ja lämmityslaitos. Kadun tasalla olevaan kerrokseen tulee osuuskaupalle mahtava liikehuoneusto vasemmalle puolelle ja oikealle puolelle etuosaan Vapauden kirjakauppa ja takaosaan Vapauden latomo. Ylimäiseen kerrokseen valmistetaan Vapauden konttorille ja toimitukselle huoneustonsa ja sen lisäksi kuudelle perheelle asuntohuoneustot, joita voidaan vuokrata ulos.

Joku voi sanoa, että on tarpeettomasti tehty liian suuri rakennus Vapaudelle. Tähän voi tyhyenä selityksenä mainita, että Vapauden liike on kasvava, samoin kuin meidän liikkeemme kokonaisuudessaan. Tämä edellyttää, että myöhemmin tarvitaan lisää tilaa. Ja tällaista tilaa saadaan sitä mukaa kuin tarvitaan "häätämällä" vuokralaisia ulos. Nykyään voi kaikki vuokrattavat tilat annettuna ulos, ovat olleet jo pari kuukautta ja jos tiloja olisi ollut enemmän olisi ne voinut yhtä helposti vuokrata. Hienojen canadalaisten perheitten edustajia m.m. on käynyt tekemässä pyyntöjä saada talossamme asunnon. Eivät näytä kommunismiakaan pelkäävän silloin kuin on toivossa saada kunnollisen asunnon.

Eikä Vapauden oma talo ole ainoa mistä kannattaa mainita. Koneistoa myöskin lisätään. Mm. uusi painokone kaikkine lisälaitteineen tulee noin $10,000.00 hintainen. Kone on jo tilattu ja odottaa tehtaassa talomme valmistumista. Muutakin koneistoa täydytään jonkunverran lisätä.

Vapauden raha-asiat ovat sinä kunnossa, että mitään vaikeutta ei ole ollut rakennukseen juuri valmistumassa olevan $45,000.00 maksavan talon, ostaessa $10,000.00 painokoneen y.m. Pari kuukautta sitten kerran ilmotimme, että Vapaus ottaa toverilainoja, sillä omat varat eivät kokonaan riittäneet. Tämä tehtiin yksinomaan sentähden, että tovereilla olisi ollut tilaisuus sijoittaa mahdollisia rahojaan hiukan korkeammalle korolle kuin mitä pankissa saavat ja vielä enemmän sentähden, ettei kukaan voi sanoa heiltä tilaisuutta kielletyn. Ainoastaan pari henkilöä sijoitti jonkunverran rahojaan yritykseemme. Nyt myöhemmin ovat useat kyselleet, että jos olisimme halukkaat ottamaan lisälainoja. Sellaista on täydytty kieltäytyä ja nyt pyydämme aivan näin julkisesti sanoa, että *Vapaus ei voi enää ottaa lainoja sillä rahaa ei enää tarvita.*

Lähitulevaisuudessa tulemme julkaisemaan valokuvan talostamme tässä lehdessämme. Silloin on tovereilla kaukaisemmillakin paikkakunnilla tilaisuus tutustua oman liikkeensä kotiin.

Tov. *Liikkeenhoitaja.*

---

vaikuttimen alaiseksi. Jos näin tekisimme, silloin on meidän luovuttava kokonaan työväenliikkeestä; jos ajateltaisiin sillä tavalla, että meidän vastustajamme saavat määrätä mitä me kirjoitamme meidän omaan sanomalehteemme. Silloinhan se muodostuisi meidän vastustajiemme eduksi, eikä vallankumouksellisten työläisten eduksi. Meidän vastustajiemme täytyy myöskin ottaa huomioon toisinajattelevat työläisten ryhmät, jotka mieluimmin näkisivät kommunistipuolueen murskattuna, kuin sen edistyvän Eikö tämä ole yksi pahimpia virheitämme sanoa yhdistyksen kokouksessa, että minä kirjotan sanomalehteen vain siitä, että ei kukaan pane pahakseen. En tarkoita, että kenenkään yksityisen persoonaa lähteä panettelemaan; se ei ole tarkoitus, vaan meidän vastustajamme kapitalistit ja niiden palkkarenkien, jotka johtavat työväenliikettä harhaan. Näistä on meidän sanottava totuus ja oijottava niiden valheet ja näin kun tehdään, niin tietysti silloin alkaa kuulua valitteluja, että minä en tykännyt siitä kirjoituksesta. Siihen valitukseen usein yhtyy toisinajattelevia työläisiä jotka eivät vielä käsitä luokkayhteiskunnan nurinkurisuutta, mutta näihin aineksiin meidän täytyy suhtautua opettavaisella tavalla, eikä siten, että ruveta niitten tahdon ja toivomuksen mukaan kirjoittamaan.

Jos katsottaisi asiaa niin lyhyellä näkövinkkelillä, että kirjeenvaihtajat kirjoittaisivat ainoastaan yhdistysten huvitilaisuuksista, niin eihän sillä lehdellä olisi mitään mahdollisuutta levitä laajojen työläisjoukkojen asian ajajaksi eikä työväen valistusvälineeksi, miksi kommunistipuolueen sanomalehti on tarkoitettu. Sanomalehti on työväen paras agitatsioniväline. Sen kautta voidaan puhua tuhansille työläisille joka päivä totuuksia. Meillä on nähtävissä Raivaaja, jonka kirjeenvaihtajat ja toimittajat rajoittavat kirjoituksensa vain määrättyyn tehtävään; ensinmainitut kirjoittavat osastojen huvitilaisuuksista ja toimittajat parjaavat vallankumouksellista liikettä.

Meidän lehtemme ei saa rajoittua miksikään ryhmälehdeksi, vaan laajojen työläisjoukkojen valistusvälineeksi ja vallankumoukselliseksi sanansaattajaksi. — Jack Laukkanen.

MUISTA MAISTA

KOMMUNISTISTEN PUOLUEIDEN KONFERENSSI KÖLNISSÄ

Kölinssä (Saksassa) on pidetty Ranskan, Saksan, Eenglannin, Kiinan, Japanin ja Hollannin kommunistipuolueiden edustajain konferenssi, jossa oli myös läsnä Balkanin maiden kommunistien ja kommunististen nuorisoliittolaisten edustajia. Konferenssissa käsiteltiin kysymys Kiinan hallituksen menettelystä ja sen aiheuttamasta sodanvaarasta Idässä, kuin myös yhtenäisestä taistelusta tätä sodanvaaraa vastaan. Konferenssi on hyväksynyt julistuksen kaikkien maiden työtätekeville. Julistuksessa kehoitetaan työtätekeviä taisteluun omien maittensa porvareita vastaan ja taisteluun proletariaatin diktatuurin pystyttämiseksi koko maailmassa.

UUSI, SUKUPUUTTOON KUOLLUT IHMISROTU LÖYDETTY

Englannin etelä-Afrikalaisilla alueilla Springbokissa, joka on 180 kilometrin päässä Pretorian kaupungista on tietä tehtäessä äskettäin löydetty 8 metrin syvyydestä kalkkikerroksesta ihmisluita sekä lähellä niitä sukupuuttoon kuolleitten jättiläis-puhvelihärän ja jättiläis-antiloopin luita. Ihminen on jääkauden aikainen, 180 sentimetriä pitkä, pääkallon rakenteelta aivan nykyaikaisen kaltainen. Vieläpä on hänellä aivot olleet suuremmat, nimittäin niiden laajuus 1,500 kuutiosentimetriä, kun nykyaikaisen englantilaisen aivojen koko lasketaan vain 1,485 kuutiosentimetriksi. Hän on ennemmin löydetyn n.s. neandertalrodun ihmisen näköinen ja varsin lähellä tätä, s.o. eräs välimuoto nykyisen ihmisen ja eläinihmisen välillä.

VUORITYÖLÄISET AHDISTAVAT "TYÖVÄENHALLITUSTA"

Blackpoolissa pidetyssä yleisenglantilaisessa vuorityöläisten liiton suljetussa konferenssissa hyväksytyssä päätöslauselmassa vaaditaan hallitusta muuttamaan v. 1927 hyväksytty 8-tunnin työpäivä-asetus maanalla työskenteleville. Päätöslauselmassa velvoitettiin liiton tp.k. ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin muutoksen aikaansaamiseksi.

Parlamentissa edellämainitusta kysymyksestä käytyjen keskustelujen johdosta eräs puhuja lausui: "Miksi politiikot eivät voi puhua yksinkertaisella kielellä? Miksi he eivät voi sanoa suoraan, miten pitkä työpäivä tulee olemaan? Minulla on sellainen käsitys, että ministereiksi päässeet työväenpuolueen edustajat ovat samasta taikinasta, kuin muutkin ministerit. He ovat lakanneet puhumasta tavallisten ihmisten tavoin ja on hyvin vaikeaa päästä selville siitä, mitä he kulloinkin ajattelevat.

ENNÄTYS ALALLAAN

"Bednota"-lehti kertoo, että Brysselissä (Belgia) on vangittu keinottelijanainen Adrienna Gjuio, joka, vaikka on vasta 30-vuotias, on ollut 50 kertaa naimisissa ja 652 kertaa kihloissa.

SUOMESTA

TOV. VUORION TERVEYDENTILA SANGEN VAKAVA

Hänet on nyt vihdoinkin siirretty parantolaan

Äskettäin on tiedotettu Tammisaaren pakkotyölaitokselta siellä vankina olevan tov. Väinö Vuorion vaimolle, että Vuorion terveyden tila on hyvin vakava ja pyydettiin tulemaan käymään Tammisaaressa miestään tapaamassa. Vuorion vaimo kävikin sitten perjantaina siellä ja sai todeta miehensä olevan hyvin vakavasti sairaana. Hänelle ilmoitettiin myös, että nyt on suostuttu pyyntöön siirtää Vuorio parantolaan. Seuraavana päivänä hänet piti sitten vietämän Hallilan keuhkotautiparantolaan. Vuorion vaimon arvelun mukaan on kuitenkin epävarmaa josko Vuorio voi enään kestää näin pitkän matkan rasituksia, siksi heikko hän jo oli.

Kuten aikaisemmin olemme kertoneet, poti Vuorio jo ohranan koppiin jouduttuaan pitkälle kehittynyttä keuhkotautia. Ohranassa ollessaan hänen tilansa paheni arveluttavasti sentähden kun hänelle ei suotu siellä minkäänlaista lääkärinhoitoa. Vihdoin ohranasta vankilaan siirrettyä oli tauti pahentunut sangen arveluttavaan pisteeseen. Tästä huolimatta tuomitsi Turun hovioikeus tov. Vuorion 4:ksi ja puoleksi vuodeksi kuritushuoneeseen "valtiopetoksen valmistelusta". Tästä asti on hän ollut Tammisaaren pakkotyölaitoksella vailla kunnollista sairaanhoitoa. Nyt vasta, kun sairaan tilanne nähdään miltei toivottomaksi, on suostuttu hänen parantolaan siirtämiseensä.

Tämä on sitä Suomen vankilakomentoa, josta niin monta kurjuuskuvaa olemme kertoneet.

Suurjutun miehiä siirretty Turkuun

Sikäli kuin olemme saaneet tietää, on viisi n.s. suuressa jutussa viime kesänä tuomittua poliittista vankia siirretty Tammisaaren pakkotyölaitokselta Turun lääninvankilaan. Siirretyt ovat Adolf Taimi, Jaakko Kivi, Yrjö Enne, Toivo Latva ja Abel Majanen. Huhuillaan, että heitä ajottaisiin kuulustella Turun hovioikeudessa piakkoin esille tulevissa poliittisissa jutuissa. Asianomaisille vangeille ei ole ilmoitettu mitään syytä siirtoon.

HELSINGIN POLIISI ESTI TYÖVÄEN KÄSITTELEMÄSTÄ PUNAISEN PÄIVÄN KYSYMYKSIÄ

H:gin nuortentyöläisten sodanvastaisen komitean koolle kutsuma H:gin työläisten yleinen kokous muodostui vallan erikoiseksi. Jo viisitoista minuuttia ennen kokouksen alkua saapui paikalle vahva poliisikomennuskunta, joka esti kokouksen, sekä muillekin asioille HTY:n pihamaalle pyrkivän yleisön sinne menemästä. Klo 7 mennessä oli Sirkuskadulle, kokouspaikan ulkopuolelle, kertynyt useihin satoihin nouseva yleisöjoukko. Kun poliisit eivät päästäneet yleisöä kokouspaikalle, lauloi paikalle kertynyt väkijoukko ensin "Varsovalaisen" ja senjälkeen "Internationalen" ja kohotti valtavan huudon: "Eläköön Neuvostoliitto". Tästä hermostuivat poliisit niin, että ryhtyivät tuuppien ja töykkien ajamaan yleisöä pois kadulta. Kun katu ei poliisin mielestä tyhjentynyt kyllin nopeasti, kutsui poliisikomennuskuntaa komentanut poliisipäällikkö paikalle puolentusinaa ratsupoliiseja, jotka ryhtyivät ajamaan yleisöä takaa kaduilla ja katukäytävillä. Yrittipä eräät heistä ajaa rappukäytävilleenkin. Poliisin esiintymisestä kiihoittuneena ei yleisö kuitenkaan hajaantunut, vaan siirtyi paikasta toiseen laulaen taistelulauluja ja kohottaen tuon tuostakin eläköön-huutoja Neuvostoliitolle, sekä "alas imperialistinen sota ja sotavarustelut"! Poliisit onnistuivat n. tunnin kuluttua kuitenkin hajoittamaan joukot useampaan osaan, ajaen suurimman osan Siltasaarenkadulle päin. Täällä yhtyi joukkoon kadulla kävelemässä ollutta yleisöä. Ja jälleen kajahtelivat taistelulaulut. Laulaen ja sotavastaisia tunnuslauseita huutaen osoitti yleisö poliiseille mieltään, jotka hevosillaan katukäytäville ajaen yrittivät yleisöjoukkoa hajoittaa. Vasta n. klo 21 alkoi joukko hajaantua, joissa poliisit väkijoukon sikäli hajaantumaan, että katsoivat itsellensä sopivaksi poistua. Paikalla häärillä kuitenkin myöhään yöhön lukuisa ohranalauma — ties mitä varten!

Hajoittaessaan mielenosoittajia vangitsivat poliisit läsnäolijoiden kertoman mukaan 6—7 henkilöä, joiden poliisit väittivät esiintyneen sopimattomasti heitä kohtaan.

Huvittavana piirteenä poliisin innosta hajoittaa yleisöjoukkoja mainittakoon, että poliisi hajoitti Hakaniemen torille kokoontuneen Pelastusarmeijan pelastuskokouksen, luullen nähtävästi mielenosoittajain ryhtyneen siellä kokousta pitämään!

Paikalla olleet henkilöt väittävät poliisin esiintyneen aiheettoman kovakouraisesti ja mielivaltaisesti. Yleensä sanotaan poliisin esiintymisestä jääneen sen käsityksen, että yleisö olisi hajaantunut aivan rauhallisesti elleivät ratsupoliisit olisi rynnänneet paikalle ja ryhtyneet omalaatuisellaan tavalla heitä pois ajamaan.

Saamiemme tietojen mukaan, mainitsee Työ, ei rytäkässä ole ketään vakavammin loukkaantunut, huolimatta siitä, että väitetään poliisin lyöneenkin joitakuita mielenosoittajia.

Poliisimestarin puolustelu kokouksen pidon estämisestä

Kun poliisijoukko näin oli estänyt työläiset kokoontumasta ja käsittelemästä tärkeitä päivänkysymyksiä, niin käännyttiin Helsingin poliisimestarin Vilkmanin puoleen tiedustaen poliisien menettelyn syitä. Tiedusteluun vastasi poliisimestari, että kokouksen järjestäjät eivät olleet noudattaneet niitä kaikkia "reklementtejä" mitä tällaisten kokousten koollekutsumiseksi tarvitaan. Kokousilmoitus oli kyllä kirjallisesti jätetty vähän yli kuuttatuntia ennen kokouksen alkamista. Mutta kun kokouksen järjestäjinä oli vain komiteat, eikä mikään rekisteröity järjestö oli hänen käsitettävä kokouskutsu yksityisen henkilön tekemäksi. Kun taas henkilö, joka komitean puolesta ilmoituksen oli nimellään varmentanut, ei ollut poliisille tunnettu — oliko Suomen kansalainen täysi-ikäinen ja kansalaisluottamusta nauttiva — niin oli otettava siitä selvää. Mutta kun poliisimestari ei näin lyhyessä ajassa voinut päästä tästä tietoiseksi, eikä kokouspaikallakaan saanut selvyyttä, oli poliisin käskettävä yleisö poistumaan kokouspaikalta. Mitään muuta syytä ei poliisimestari sanonut kokouksen estämiseksi olleen.

Pidätettyjen sanoi poliisimestari vastustaneen poliisien kehoitusta poistua kokouspaikalta. Pidätettyjä sanoi olleen vain kaksi ja oli heidät samana iltana vapautettu.

Poliisimestarin selitys tuntuu hieman kummalliselta, sillä jos poliisi ei ennen kokouksen alkua voinut saada tarvitsemiaan tietoja kokouksen koollekutsujasta, olisi sen voinut saada kokousta avattaessa asianomaiselta itseltään. Mutta poliisithan estivät yleisöltä pääsyn kokouspaikalle, työväentalon pihamaalle, missä olisivat kokouksen koollekutsujan "kelpoisuuden" voineet todeta, elleivät sitä muuten tienneet. Poliisimestarin vakuuttelut, ettei muita syitä kokouksen pidon estämiseen ollut, eivät ole kylin riittäviä. Siihen käsitykseen tulivat varmaan myös ne sadat työläiset, jotka estettiin poliisivoimin H:gin työväentalon pihamaalle pääsemästä ja ajettiin pois lähikaduilta ja katukäytäviltäkin.

---

retkikuntaa ampui vallankumouksellisia työläisiä. Kiinan työväenliikkeen muuttumisessa todelliseksi vallankumoukselliseksi liikkeeksi näytteli tämä tapaus samanlaista osaa kuin tammikuun 9 p:n tapahtumat v. 1905 Venäjällä.

Kiinan vallankumouksen huippukohtana oli aika, jolloin Kiinan vallankumouksellinen kansa aikoi ajaa Kiinasta ulkomaalaiset ja "omat" sortajansa. Kauheimpana tapauksena ulkolaiselle ja kotimaiselle porvaristolle oli talonpoikaisvallankumouksen yhdistyminen Shanghain, Hankoun ja muiden työläiskeskusten etumaisten työläiskommunistien vallankumouksellisen esiintymisen kanssa.

Työläisten rautaiset pataljoonat maalaisköyhälistön aseistettujen osastojen etunenässä — se liitto takasi voiton Lokakuun vallankumoukselle Venäjällä. Ja kun Kiinassa alkoi kommunistisen puolueen johdolla aseistettujen työläisten ja aseistettujen talonpoikain yhtyminen kommunistisen vallankumouksen lipun alle, — merkitsi se työtätekevien tulevaa voittoa.

Ja asia kulki nopeasti siihen suuntaan. Maaseudulla kehittyi hyvin laajalle talonpoikain vallankumouksellinen partisaaniliike, "Punaisten piikkien" ja "Suurten veisten" osastot valtasivat tilanherrojen maita ja kartanoita. Ja mikä tärkeintä, — ne esiintyivät hyvin usein kommunistisin tunnuslausein. Tämä liike yhdistyi sitten vallankumouksellisten kaupunkien kanssa. Kasvoivat mahtavat kommunistiset järjestöt, kymmeniä tuhansia työläisiä liittyi kommunistisen puolueen riveihin.

Silloin kiinalainen porvaristo perääntyi vallankumouksesta. Tshankaishin, Fyinjuisjanin ja muiden petokset alkoivat Kiinassa ankaran valkoisen terrorin aikakauden. Historia ei tiedä anoatakaan esmerkkä sellasesta järjestetystä vallankumouksellisten joukkohävityksestä. Samaan aikaan tapahtui jyrkkä käänne Neuvostoliittoon suhtautumisessa. Gomindanilainen hallitus muuttui ulkolaisten kuuliaiseksi käskyläiseksi ja toteutti heidän tahtonsa: se tukahutti maan sisällä aletun vallankumouksen ja järjesti mitä villimpiä hyökkäyksiä viralliisiin neuvostolaitoksiin Kiinassa.

Sellainen hallituksen menettely herätti työtätekevissä suuttumusta. Imperialistisista valtauksista ja pakkoverosta luopunut Neuvostoliitto, joka Kiinan kanssa keskusteli kuten tasavertaisensa kanssa, joutui työtätekevien silmissä valkoterrorihallituksen hyökkäysten alaiseksi. Hyökkäykset tehtiin ulkolaisten käskystä, jotka edelleenkin jatkoivat Kiinan sortamista. Silloin romahti maahan koko se valheellinen rakennus, joka oli rakennettu gomindanilaisista tunnuslauseista ja jolla petettiin työläisiä ja talonpoikia.

Mutta hajotettua ja verivirroin merkittyä vallankumouksellista liikettä ei voitu kokonaan tukahduttaa. Milloin missäkin paikassa valtasivat vallankumoukselliset työläiset ja talonpojat käsiinsä kaupunkeja ja alueita. Syntyi pienoisia neuvostotasavaltoja ja Kantonissakin onnistuttiin lyötyjen vallankumouksellisten työläisten divisioonain avulla pystyttämään neuvostohallitus, joskin väliaikaisesti. Se tukahutettiin porvariston taholta säälimättä, mutta se puolestaan oli taas sysäyksenä uusiin vallankumouksellisiin tapahtumiin. Kantonin piirissä ja sitä pohjoisemmissa piireissä syntyi aika ajoin talonpoikain vallankumouksellisia järjestöjä. Vaikeista olosuhteista, taantumuksen riehumisesta huolimatta, onnistuivat nämä järjestöt saamaan aikaan talonpoikain aseellisia esiintymisiä. Liike oli ajettu maanalle, mutta se jatkui sittenkin. Samaan aikaan kuin voittoaan juhliva taantumus riisti Kiinan kommunistisen puolueen riveistä parhaita taistelijoita, tutki puolue tarmokkaasti käytyjen vallankumoustaistelujen kokemuksia, merkiten johdossa olleet virheet, vallankumouksen epäonnistumisen syyt ja puhdistaen puoluetta opportunistista syrjäpyrkimyksistä. Tulevissa suurissa vallankumoustaisteluissa, joita kohti Kiina kulkee, tulee kommunistipuolue esiintymään selvin bolshevistisin toimintaohjelmin. Se jo nyt johtaa siellä täällä syttyviä talonpoikaiskapinoita, joita militaristien sotaliitosta huolimatta tapahtuu.

Talonpoikain vallankumouksellisten osastojen esiintymiset ovat hajanaiset ja sen vuoksi porvaristo helposti onnistui ne rauhottamaan, mutta nämä esiintymiset suoritetaan avoimin kommunistisen puolueen tunnuslausein. Niiden kasvu ja yhtyminen yhtenäiseksi vallankumousaalloksi tulee merkitsemään johdonmukaista voittoisaa kommunistista vallankumousta.

Viime aikoina on havaittavissa elpymistä talonpoikaiston kommunistisiin vallankumouksellisiin esiintymisiin nähden. Etelä-Kiinassa on alkanut kapinaliike, jota ei mitenkään ole onnistuttu likvideeraamaan. Kapinaannousseita talonpoikaisosastoja vastaan on lähetetty monimiehisiä ja hyvin aseistettuja rankaisuretkikuntia mutta ne ovat päättäneet työnsä vastavallankumouksellisten häviöllä. Etelä-Kiinan partisaaniliike on muuttunut yksityisistä erillisistä kapinayrityksistä päättäväksi ja eläväksi toiminnaksi. Joka kerta, kun alituisissa matkoissa ja jatkuvissa taisteluissa väsyneet kapinalliset perääntyvät rankaisuretkikuntien ahdistamina, löytävät he voimia tuottaakseen raskaita tappioita vakinaisille sotajoukoille. Jos heille ei talonpoikaiston taholta oltaisi myötämielisiä ja luottavaisia, ja jos kapinallisten joukot eivät alituiseen voisi täydentää rivejään uusilla voimilla, — olisi heidät jo aikoja sitten tuhottu. Mutta heidän joukkonsa kasvavat ja liike laajenee. Viime aikoina ovat he onnistuneet riisumaan aseista kaksi varsinaisten sotajoukkojen pataljoonaa Lunjanessa, tuhosivat ja ottivat vangiksi kenraali Kuofyinminin. Se tapahtui maaliskuussa, mutta nyt on liike siitäkin laajentunut. Tsute, Ttshitun ja Nentehuai yhdistävät osastoihinsa huomattavia partisaanijoukkoja. Niiden eteneminen saa aikaan agraaristen liikehtimisten voimistumisen maaseudulla ja proletaarisen luokkataistelun kärjistymisen kaupungeissa. Dintshoussa esim. järjestettiin ammattiliittojärjestöjä, kun kaupunki oli joutunut kapinallisten käsiin. Virallisten tietojen mukaan sai Nansjunin valtaus aikaan kodittomien tulvan sen lähikihlakuntiin. Nämä seikat taas ovat omiaan vakuuttamaan, että ne eivät ole yksityisiä hajanaisia esiintymisiä. Etelä-Kiinan partisaaniliike merkitsee valmistautumista ratkaiseviin vallankumoustaisteluihin Kiinassa, vaikkakin vallankumouksellisiin nähden harjoitetaan säälimätöntä terroria.

Viimeiset tiedot kertovat tilanteen jatkuvasta kärjistymisestä. Kiinalaiset lehdet ovat täynnä pelokasta valitusta ja taisteluunkutsua kommunistivaaraa vastaan. Ne vaativat uusia rankaisuretkikuntia, mutta Tsuten kapinalliset osastot nopeasti etenevät pohjoista kohti. Ne ovat jo kulkeneet Huandunin maakunnan rajan yli ja menevät Svatouhin. Svatoun porvaristo on peloissaan vallankumouksellisten sotajoukkojen lähestymisen vuoksi ja vaatii ratkaiseviin toimenpiteisiin ryhtymistä, lähettämään varsinaiset sotajoukot kapinallisia vastaan. Mutta sekään toimenpide ei ole vaaraton porvaristolle. On näes osottautunut, että kapinallisia vastaan lähetetyt vakinaiset sotajoukot saavat pian vallankumouksellisen tyytymättömyyden tartunnan ja siksi Tsansin porvaristo yrittää järjestää keskuudestaan omia osastojaan taisteluun kapinallisia vastaan.

Etelä-Kiinan kapinaliike kumoaa opportunistiset ennustukset Kiinan vallankumousliikkeen lopullisesta likvireeraamisesta. Vallankumousliike elää nyt uuden nousun aattoa. Tuhottuaan kymmeniä tuhansia Kiinan vallankumoustaistelijoita, näkee Kiinan keskushallitus nyt uusia osastoja, jotka hyökkäävät väkivallan, riiston ja valhettelun valtiota vastaan. Se on seikka, joka kymmenkertaistuttaa gomindanilaisen hallituksen vihan Neuvostoliittoa vastaan, Neuvostoliittoa, joka olemassaolollaan kutsuu Kiinan työtätekeviä taisteluun ja voittoon.

Sellaisen tilanteen vallitessa suoritelttiin hyökkäys Itä-Kiinan rautatien kimppuun. Mutta vallankumouksen pelosta suoritettu toimenpide tulee vielä enemmän eristämään gomindanilaisen hallituksen ja voimistuttamaan Kiinan kansanjoukkojen vallankumouksellista mielialaa. Jokainen taantumuksellisen hallituksen ote lähentää sen tuhoa ja vallankumouksen voittoa. — B. K.

KEINOTEKOISTEN HAMPAIDEN VALMISTUS NEUVOSTOLIITOSSA

Tänä kesänä alkoi Leningradin porsliinitehtaalla työskennellä keinotekoisten hampaiden valmistusosasto. Tällöin tulee Neuvostoliiton oma tuotanto jokseenkin tyydyttämään tarpeen tällä alalla. Keinotekoisten hampaiden tarve Neuvostoliitossa on noin 5 milj. kpl. Tähän saakka on ulkomailta tuotu n. 4 milj. kappaletta vuodessa ja maksettu siis niistä suuria summia.

Brunswick Panatrope

FONOGRAFI

Täydellinen hinta $50.00 kuuden suomalaisen levyn kanssa.

Tämä on uusin Bunswick Panatrope fonografi, tehty teräksestä, päällystetty keinotekoisella nahkalla, ollen siinä kaikki uusimmat parannukset, samoin kuin isoissa kallilssa koneissa. Soittaa mitä tahansa levyä, antaen selvän voimakkaan äänen, johon ei voi verrata mitään toista konetta. Hyvin valmistettu, 16½ t. leveä, 16 t. syvä, 8 t. korkea ja paino 16½ paunaa. Lähetämme koneen $5.00 maksulla, lopun maksamalla expressimiehelle, koneen saapuessa. Lähetämme vapaasti uudemman levyluettelon. Varasto on aina täydellinen. Täytämme tilauksia ympäri Canadan. Torontossa asuville myönnämme helpot maksuehdot.

ORIGINAL MUSIC STORE

338 QUEEN ST. W. TORONTO, ONT.

Uusia laulajia ja uusia levyjä. Tämä on uusin luettelo. Annamme 100 neulaa ilmaiseksi kolmen levyn kanssa, kaikki 10 t. levyjä 75c kpl., lähetämme postivapaasti minne tahansa Canadassa.

AKSELI VUORISOLA, KOOMIKKO
3117 Carjoysen Ryyppyreissu
Hei Hilohei
3116 Ruusujen Tuoksu
Ma Suo Auttaa Tahdon
KUUNO SEVANDER, TENOR
3118 Erien Rannalla
Kuutamossa Venäjän
HANNES SAARI, TENORI
3086F Punavangin Laulu
Volgan Lotjamiesten Laulu
3076F Viivin Jenkka — Pois Sormet
3072F Musta Ratsu — Sinikellot
3064F Raatajan Serenaadi — Sonja
3084F Tämä Maa — Volgan Aallot
3115 Kaunis On Kesä
Armas Vanhaksi Jo Käyn
OTTO PYYKKÖNEN, TENORI
3026F Vangin Laulu — Viaporin Valssi
3007F Anssin Jukka ja Härmän Häät
Matalasta Torpasta
3003F Älä Itke Tyttöni Pieni
Vapaa Venäjä
3002F Aamulaulu — Lapsuuden Koti
MARTTI SIMILÄ, BARITONI
3054F Jos Kaikki Suomen Järvet
Sepän Sälli
JEAN THESLÖF, BARITONI
3108F Tieni Kulkee Mandaljaan — Nichavo
3028F Vanha Mustalainen
Mustalaisen Surulaulu
VÄINÖ SOLA, TENORI
3100F Hyvästi (Good Bye)
Sinä Sanoit
3097F Kaunihin Keijukainen
Sotamiehen Laulu
3022F Heilallein Minä Laulelen
Sain Paljon Luojalta Armahain
SAIMA LAURILA-NEWLAND, SOPRANO
3098F "Oi Bajadeeri"
Oikeaan ja Vasempaan
3066F Tuomien Valkoiset Tertut—Mustalaislaulu—"Vilja"—Iloisesta Leskestä
ADOLF HOVI, TENORI
3103F Inarin Järvi
Milloin Raukka Onnen Saan?
3056F Orjan Kevät — Vappulaulu
HANNES SAARI JA COLUMBIAN MIESKVARTETTI
3109F Priki Efrosiina, 1 Osa
Privi Efrosiina, 2 Osa
3082F Juomarin Laulu — Lontoon Jenny
3088F Uskoton ja Petollinen Julia
Laivan Kannella
OTTO LAURINEN, BARITONI
3091F Minun Enkeleni
Sireenien Kukkiessa
HISKI SALOMAA, KOOMIKKO
3081F Savonpiijan Amerikkaan Tulo
Emännät Piknekissä
3073F Vanhanpiian Polkka
Laulu Taiteilijoista
3045F Askon Kolmirivinen
Tiskarin Polkka
LEO KAUPPI, KOOMIKKO
2106F Pikku Liisa — Yhteinen Susannamme
3101F Mun Eukkoni On Maalla
Ma Odotan Sua
3083F Aika Poika — Laivan Kannella
3079F Talkoo Polkka — Honolulu
3069F Sjöman Andersson, Ensi Osa
Sjöman Andersson, Toinen Osa
3067F Meren Aallot, Valssi
Oi, Tyttö Tule
3060F Herra Petteri, Merimiehen Laulu
Renk' Jussi Palajaa Sodasta, Sotilas
3052F Kallaves' — Saikolan Syntymäkemut
3049F Laulu On Iloni ja Työni
Heitä Huolet Pois
3040F Kuuliaiset Kottilassa
Helmi ja Kalle
3032F Maailman Matti — Rivakka Polkka
KIRSTI SUONIO, NÄYTTELIJÄTÄR
3055F "Pekkalan Veljet" ja "Kova Pää"
"Maitojuna" ja "Romaani"
MATTI JURVA, BARITONI
3096F Kylpy Matka
Ilta Pienessä Kaupungissa
AKSELI VUORISOLA, BARITONI
3085F Katinka — Alaska
SOITIN KAPPALEITA
MATTI SÖDERLUND, HARMONIKKA
3107F Punaharju, Valssi
Lappeenrannan Rakuuna, Polkka
LAURI HERRANEN, HARMONIKKA
3070F Muistojen Valssi — Klarinetti Polkka
3053F Salon Ruusu, Masurkka
Keskiyön Valssi
E. JAHRL, HARMONIKKA-SOOLO
3102F Vanhat Toverit, Marssi
Lundby, Valssi
3089F Päivänpaiste, Valssi
Syysaamuna, Masurkka
3057F Sorretun Elämä, Valssi
Barrikaadeille, Marssi
3033F Yli Aaltojen, Valssi
Tonavan Aallot, Valssi
3011F Kulkurin Masurkka
Vapaa Venäjä, Marssi

GENERAL REPAIR SHOP
Korjaamme ja terotamme heinänleikkuukoneita. Korjaamme gramafooneja, polkupyöriä. Työ taataan.
Pete Travaglini
Puhelin 1551 - 29 Durham St.
Box 721 Sudbury, Ont.

FINNISH BAKERY
Box 39 Schumacher, Ont.
Korppu- ja leipä-tilaukset nopeaan ja huolellisesti täytetään.
(TTL)

H. WICKSTRÖMIN RÄÄTÄLILIIKE
22 Monk St., Box 1168, Sudbury. Silitys ja puhdistustyö tehdään huolella. Puhelin 1871.

LABERGE LUMBER COMPANY
Täydellinen varasto rakennustarpeita

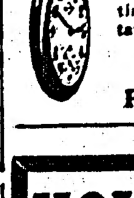

I. S. SALO
Kulta- ja kelloseppä, tekee ensiluokan työtä halvimmalla. Suuri varasto timantteja, kelloja y.m. kulta- ja hopeatavaraa.
192 S. Algoma Street,
Port Arthur - Puh. N. 1238

KOLIA ja PUITA
Laberge Lbr. Co.
Puhelin 777
Sudbury, Ont.

A. PARENT
118 DURHAM STREET,
PHONE 1454
Sähkö, putki ja lämmitystyötä
Sähköuuneja, pyykinpesukoneita ja tarpeita
NOPEA JA HYVÄ PALVELUS, olipa iso tai pieni työ
SUDBURY, ONTARIO

Pernun Veljesten
SERVICE TAXI
PÄIVÄ- JA YÖ-PALVELUS
Suomalaiset ajurit.
Puhelin 2330 Sudbury, Ont.

A. Fournier Ltd.
11 Elm St., Sudbury, Ont.
KIINTEIMISTÖLAINOJA
HENKI-, PALO-, TAPATURMA-, AUTO- JA AKKUNALASI-VAKUUTUKSIA
Arthur Lahti, suomal. liikeapulainen.

Hilja Pulkin
"Mojakka sapassa" annoksittain saatavana ruokaa, mojakkaa, ja kahvia hyvän kerman ja leivosten kanssa.
Kusti sanoi että pallonpukkaajille on työtä alakerrassa.
NORTH CAFE,
(Vastapäätä Queens Hotellia)
Box 1369
Phone 1398 21 Lisgar St., Sudbury

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

TAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta samalla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

HYVÄ KOKKI HALUAA PIENELle pätsärikämpälle kokiksi. Puhelin 495, 55 Yonge St., Sudbury. Mrs. A. Johansson.

SUOMALAINEN MUSIIKKI-, TUpakka- ja Makeis-kauppa 20 Elm St., Sudbury, Ontario. Myytävänä kaikenlaisia musiikkia ja soittimia. Tupakkaa ja makeisia saatavana. Musiikki opetusta annetaan. Kirjeisiin vastataan heti. Hj. Hamari, Box 98, Sudbury, Ont. (TTL

FRED LEE, PESULAITOS, POIKAtalon vieressä Sudburyssa. Hyvä työ ja halvat hinnat. Puhelin 365. Pestävät haetaan kun ilmoitetaan puhelimella ja toimitetaan puhtaana takaisin.

TORONTO, ONT.

CARL SUNDHOLM, KELLOSEPPÄ. Lähettäkää kellonne korjattavaksi tällä osotteella: 246 Queen St. W. Puhelin Adelaide 6856. Toronto.

KALUSTETTUJA HUONEITA, 24 Robinson St. (Queen St. ja Bathurstin lähellä). Mrs. N. Johnson. (Ttr.L

SOO, ONT.

METSAMIESTEN TARPEITA. — Valjaat, teltat. Kärrytarpeita. — Hinsperger Harnes Co., Ltd., Sault Ste. Marie, Ont.

MONTREAL, QUE.

ED HELSBERG, ASIOIMISTO, 926 St. Monique St., puhelin Harbour 8386. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

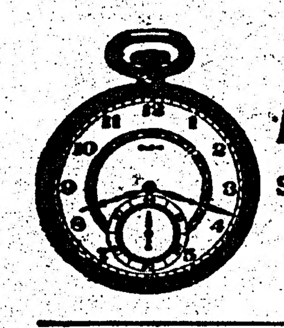

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

Willamette Blvd. Sanitarium

on suurin ja monipuolisin terveyden hoitola lännellä. Physio-Therapy osastossa ovat nykyajan parhaat sähköhoitovälineet aina X-ray koneisiin asti. Täysihoidossa nopein apu akute ja kroonillisissa taudeissakin. 18 vuoden kokemus hieronnan, ruokajärjestyksen ja terveyskylpyjen alalla.

Drs. Kokko & Kokko,
467 Willamette Blvd., Portland, Ore. Puhelin: Walnut 6747.

Halutaan tietää

Haluaisin tietää missä on Eino Piirainen, kotoisin Kuhmoniemeltä, O.l. koska en tiedä nykyistä osotettasi. Oleppa hyvä ja heitä kirjeellä. (196)

U. Sirviö,
Box 1021, Cobalt, Ont.

Haluttaisiin tietää SÄM SIPILÄN

nykyinen olinpaikka joko hänen itsensä ilmoittamana, taikka muitten henkilöiden toimesta, jotka hänestä jotakin tietävät. Ylläoleva kuva on Säm Sipilästä, ja jos kuvan perusteella on hänestä mahdollisuus antaa minkäänlaisia tietoja, niin pyydetään ne hyväntahtoisesti antamaan meille, osoitteella:

Finnish Progressive Society Inc.
15 West 126 St.
New York City, N. Y.

Sudbury

"JÄRKEVIÄ HULLUJA"

esitetään tänään täsmälleen kello 8.30 Liberty-haalilla. Alkää unohtako. Lippuja Seppälän saunalla ja Osuuskaupassa.

ASUNTOSOLU VIIDENNEN KOKOUS

pidetään Salolla ensi maanantai-iltana kello kahdeksalta

CO-OPTASIN JOHTOKUNNAN KOKOUS

pidetään tiistaina t.k. 27 p:nä kello 8 illalla meijerirakennuksessa. Jokainen johtokunnan jäsen kokoukseen.

Siht.

ENSI HUOMAUTUS

kaikille Sudburyssa asuville ja vieläpä muuallakin siitä, että v.- ja u.-seura Kisan tanssit ovat ensi tiistai-iltana, Liberty-haalilla alkaen kello 9 ip. Musiikki tulee olemaan parhain, mitä olla voi, sillä Martinpelto, Kauhanen ja Alkio tulevat sitä antamaan. Siis se raukka ois, ken näistä tansseista jäisi pois.

Japanilaisia militaristeja kuollut lentorikossa

Lentokone syöksyi maahan 900 jalan korkeudesta

TOKIO, elok. 15. — Seitsemän yleisesikunnan upseeria menettivät henkensä eilen, kun lentokone, jossa olivat nousseet ilmaan lähteäkseen tarkastusmatkalle, putosi maahan 900 jalan korkeudesta Tackikiwan lentokentällä lähellä Tokiota.

Lentokone oli suurempi pommituskone, ja murskautui se kokonaan. Surmautuneiden joukossa oli yksi kenraali, kolme majuria ja yksi kenraaliamajuri.

Neuvostoliitosta

PUUTTEELLISUUDET NEUVOSTOKONEISTON PUHDISTUKSESSA

Neuvostokoneiston keskuspuhdistuskomitean puheenjohtaja tov. Peters on keskustelussa lehdistön edustajain kanssa merkinnyt suurimmaksi puutteeksi neuvostokoneiston puhdistuksessa sen, että paikalliset puhdistuskomiteat eivät noudata XVI puoluekonferenssin asettamia ehtoja, vaan kiinnittävät päähuomion tarkastettavien yhteiskunnalliseen asemaan. Toinen puutteellisuus on se, ettei osata tämän kysymyksen ympärille järjestää joukkoja. Puhdistus on suoritettava työn laadun perusteella. Työn arviointi on suuri ja tärkeä tehtävä ja se voidaan tehdä vain laajojen joukkojen ottaessa osaa puhdistukseen. Komiteoiden avuksi on vedettävä yhteiskunnalliset järjestöt ja tunnolliset työntekijät. Nämä komiteoille avuksi tulleet on jaettava eri ryhmiin, jotta he, tutkien laitoksen työn eri puolilta, voivat paremmin saada selville sen työssä ilmenevän voloksiltan ja byrokratismin.

VILJELYSSOPIMUKSIEN JA KOLLEKTIIVISOIMISEN LAAJENEMINEN

Viime vuonna antoivat kollektiiviset taloudet myytävää viljaa 656 tonnia; tänä vuonna antavat ne noin 1,640 tonnia. Talonpoikain kanssa tehtyjen viljelyssopimuksien perusteella saatiin viime vuonna viljaa valtiolle ja osuusliikkeille 1 miljoona tonnia (1 tonni — 1,000 kg), ja tänä vuonna tullaan saatavan enemmän kuin 4 miljoonaa tonnia. Kuluvana vuonna oli jo kolmas osa kaikista viljaa kasvavista pelloista valtionliikkeiden ja talonpoikaiston välillä tehtyjen viljelyssopimuksen alaiset.

Viljelyssopimukset tähtäävät ei ainoastaan viljan ostojen turvaamiseen, mutta myös ovat ne mitä tehokkain keino maatalouden uudistamiseksi korkeamman tekniikan pohjalla ja uusissa yhteiskunnallisissa muodoissa.

Ostakaa Koti Ensin!

Erikois Tarjouksia

KIINTEIMISTÖ KAUPOISSA:

$600.00 käteistä loppu $2400.00 kuukausi maksuilla, melkein uusi, ehdottomasti hyvin rakennettu talo, kaikki nykyajan mukavuudet.

Tiilipäällystalo hyvä täysi kokoinen kellari, kuuman ilman lämmitys laitos, 5 huonetta ja kylpy huone, kaikin puolin erittäin hyvässä kunnossa. Hinta ainoastaan $3500.00 helpoilla ehdoilla, tämä on hyvin sovelias Frood kaivannossa työskentelevälle.

Muita isompia ja pienempiä taloja myytävänä, kuin myös **rakennus tontteja** eri osissa kaupunkia, teille on edullista taloa tai lottia ostaissanne kysellä myös meiltä ennen kun ostatte, meillä on iso valikoima ja hinnat oikeat.

Talo jossa on 8 isoa huonetta, annetaan vuokralle yhden vuoden ajaksi, valmis asuttavaksi nyt.

Olen valtuutettu edustaja suurimmille palovakuutus yhtiöille Canadassa, vakuuttakaa omaisuutenne toimistoni kautta.

J. A. ERICKSON
Suom. Asioitsija
Telefooni 2131,
108 Huron Chambers — Sudbury, Ont.

MORRISON'S GARAGE

1928	Studebaker Sport Coupe	1500.00
1929	Studebaker Coach	1500.00
1929	Pontiac Coach	975.00
1928	Whipped Coach	550.00
1928	Whippet Cabriolet	550.00
1926	Studebaker Sedan	650.00
1927	Studebaker Sedan	975.00
1926	Hudson Brougham	450.00
1927	Paige Sedan	695.00
1927	Ford Tudor	295.00
1926	Ford Tudor	225.00
1926	Ford Touring	125.00
1923	McLaughlin Buick Touring	195.00
1926	Jewett Touring	250.00
1926	Jewett Coach	350.00
1925	Chevrolet Touring	225.00
1927	Nash Coach	775.00
1927	Erskine Sedan	175.00
	Gray Dort Touring	150.00

MORRISON'S GARAGE

Asiamies Pontiac ja Studebaker autoille.

Käytettyjä kaaroja nähtävänä tohtori Cook'in konttorin vierellä

ELM STREET W. — SUDBURY, ONT.

— Puhelin 1741 ja 265 —

Kolme Näytäntöä Päivässä — **REGENT** — Iltap. 2.30 Illalla 7.00-9.00

SUUREMMOINEN OHJELMAVIIKKO

Täten ilmoitamme
"KAKSI ERIKOISTA KUVAESITYSTÄ"
PUHUVAT—ÄÄNI YHTÄAIKAA LIIKUNNAN KANSSA
MAANANT.-TIIST.-KESKIV.

MILTON SILLS ja DOROTHY MACKAILL

Harvinaisin murhatarina mitä on ennen filmattu. Haaksirikkoutuneet yksinäiseen Pacificin saareen.

DRAMAATTINEN OIKEUS KOHTAUS TÄSSÄ VUOROPUHELU FILMISSÄ in

"HIS CAPTIVE WOMAN"

ILTAPÄIVÄLLÄ 15—35c — ILLALLA 25—65c

Torst.-Perj. Lauantaina — Filmikuvien Paratiisin Lintu

BILLIE DOVE

The MAN and the MOMENT

hän meni avioliittoon. Rakkauden pelko. Pelastuakseen yhdeltä mieheltä,

Te olette kaksinkertaisesti mieltynyt kun

Näette ja kuulette

hänen suuremmoisessa rakkaustarinassa

MYÖSKIN KOMEDIA — MAKUPALOJA—NÄHKÄÄ MOLEMMAT

AINOASTAAN 10 VUOROKAUTTA SUOMEEN tai SUOMESTA

SUOSITULLA

Ruotsin Amerikan Linjalla

Suuri Loppuunmyynti

Naisten Kesäpuvuille

Silkkisiä pukuja $1.75 ja siitä ylöspäin.

Kaikki myydään puolella tavallisesta hinnasta.

Käykää ajoissa ennen kun se on liian myöhäistä.

Myynti alkaa keskiviikkona 21 päivänä ja kestää kuukauden loppuun.

IDA OJALA

453 Queen St., W. — Toronto, Ont.

Lähellä Spadina. Ave.

Parturiliikkeeni

7 Durham St. — Sudbury, Ont

MATTI AHO

Palvelee teitä aina auliisti ammattitaitoisella työllä (K.L

M. L. Roche

Putkitus- sekä lämmitystyötä

Työ taataan. (TL

62 SECOND ST.,
KIRKLAND LAKE, ONTARIO

YKSINÄISET

Jos kaipaatte ystävää tilatkaa Lemmen Sanomat, paras suomalainen naimailmoituslehti. Maksaa 50 centtia v.k., yksityisnumerot 10 c.

The Lemmen Sanomat,
L. Box 266, Ironwood, Mich.

100 JALKAA LAPAMATOJA

enemmänkin tulee usein Alve-Satsin nautittua

Arvoisa Apteekkari: Nöyrimmät kiitokset siitä lapamatolääkkeestä jonka minä tilasin. Sillä ei lähtenyt varsin 200 jalkaa, mutta yli 100 jalkaa varmasti ja nyt olen niinkuin toinen mies. Ne lääkkeet teki tehtävänsä, olen sydämellisesti kiitollinen Piirsi Kalle Mäki, Augusta, Mont.

ALVE-SATSI: Apteekkari Lignellin erityinen keksintö, KAKSINKERTAINEN VOIMA. Tämä lääke tappaa varmasti lapamadot ja kaikki vatsassa olevat madot. — Matojen yleiset tuntomerkit ovat seuraavat: Vääntelttä rinnan alla, muuttuvaista kipua vatsassa, kova ruokahalu, kuin myöskin ruokahalun puute, vatsan täyteläisyys, oksentaminen tai taipumus oksentamaan, siniset renkaat silmien alla, painon vähentyminen ja epämieluyttäviä tunteita vatsassa. Monet kärsivät tätä yleisesti tuloksena sopimattomasta ruokajärjestelmästä ja moni joka on sairas eikä löydä mitään huojennusta tavallisista lääkkeistä tuskilleen, varmasti kärsii madoista, vaikkei niitä ole näkynytkään tarvetta tehdessä.

— Tämä LAPAMATOLÄÄKE on tullut tunnetuimmaksi ja suosituimmaksi kuin mikään muu suomalaisten myymä ja valmistama lapamatolääke Amerikassa.

LIGNELLIN ALVE-SATSI

(Kaksinkertainen voima) — Lääke voidaan nauttia ilman lääkkeen makua tuntematta. — Lähetetään postimaksuineen $1.50 hinnalla, täydelliset ohjeet mukana.

—Lignellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—

P. A. LIGNELL CO. — Superior, Wis.

GENERAL WELDING CO.

10 Larch St. — Puhelin 1940

AUTHORIZED UNITED MOTORS SERVICE — HARRISON

SPESIALISTIT RADIAATTOREILLE

Me korjaamme kaiken tekoisia radiaattoreita.
Otamme ulos rikkinäiset osat, laitamme uudet jäähdyttäjät.
Työt taattu — Hinnat kohtuulliset — Nykyaikainen järjestelmä.

Sudbury, Ont.

HALUTESSANNE NOPEUTTA, VOIMAA, HELPPOA AJOA ja pienimaksuisen ylöspidon, ostakaa

FORD AUTO

Me johdamme autojen myynnissä. Olemme myyneet yli 100 enemmän autoa kuin toiset välittäjät.

$116.00 käteismaksu

loppu helpoilla ehdoilla

Sudbury — **McLEOD GARAGE** — Ontario

Soo, Ont., ilmoituksia

Finnish Co-Op. Merchants Limited

SOON SUOMALAINEN OSUUSKAUPPA

välittää ensiluokan ruokatavaraa. Päivän halvimmat hinnat. Useammat Soon ruokatavarakauppiaat ovat pakoitettuja laskemaan hintojaan pysyäkseen meidän tasollamme. Toivomme edelleenkin kannatustanne kaupungissa, samoin linjalla ja lähiympäristöllä.

369 Wellington St., West. — Puheiln 1810.

WEST END RAUTAKAUPPA

MAALEJA, ÖLJYJÄ ja VERNISSAA — HUONEKALUJA ja URHEILUTARPEITA

COSCO ja BONIFERRO, omistajat
(Vastapäätä Imperial pankkia)
139 James Street — Puhelin 1176 — Sault Ste. Marie, Ont.

SUOMI CAFE

Ruokaa ja kahvia saatavana.

Otto Häkkinen, omist.,
332 Albert Street West
SOO, ONT.

Hilma Lindemanin SAUNA

on avionna joka arkipäivä 12—12 yöllä.

Huron ja Albert katujen kulmassa
SOO, ONT.

Leipää

ja leivoksia tarjoamme summissa ja vähittäin kovaa leipää ja korppuja lähetetään pyydettäessä.

STEELTON BAKERY
Puhelin 2293 W.
309 Wellington St., W., Soo, Ont
Matti Ketola

Orthophonic Victrola fonografeja

ja uusia suomalaisia levyjä.
Tulkaa katsomaan meidän varastoa

BARNES DRUG CO.
SAULT STE. MARIE, ONT.

J. A. MacInnes, B.A. — W.H.C. Brien
MacINNES & BRIEN

Lakimiehet, Asianajajat. Notoriot
363 Queen Str.,
Sault Ste. Marie, Ontario
Konttori vastapäätä Sault Streettia
Tahaa lainataan halvimmalla korolla

Ruokaa ja asuntoa

saatavana. (P
K. AARNIO,
304 Albert St. W., Soo, Ont.

317 Albert St. W., Soo, Ont.

Hieroja

K. A. Leino, Raivon talo
336 Albert St. W., Soo, Ont.

TIEDOTUS

Allanimitetyssä paikassa on kykenevä ja luotettava suomalainen kauppa-apulainen, Toivo Sarkka, joka mielihyvällä auttaa teitä ostaessanne pyhä- sekä työkenkiä, työmiesten vaatetavaraa, y.m. Antakaa meille koetus niin varmasti tulette tyydytetyksi.

FRANK AYOUB
302 Albert St. W. - Aarnio Block
Huron & Albert St. kul. - Soo, Ont.
Meillä on myös suurempi varasto 120 Gore St. Kaupassa.

W. W. BALDWIN

Rakennustarpeita

Lautaa, päreitä, ovia ja ikkunoita, y.m.

— Puhelin 1824 —
540 Dundas St. ja A. C. R.
SAULT STE. MARIE, ONT.

UUSI SAUNA

Avoinna joka arkipäivä
kello 10 a.p. 12 yöllä.
John Aho,
340 Albert St. W.

McFadden & McMillan

Asianajajat, lakimiehet, notariot y. m.

Konttori:
SAULT STE. MARIE. ONT.

Uriah McFadden. K. C.
E. V. McMillan

FAUSTO STUDIO

Sault Ste. Marie, Ont.
Puhelin 557W — 367 Albert St. W.

Ensiluokan valokuvia, värikosketus- ja kokonaisvärjäystyötä.

Erikoisalamme vihki- y.m. kuvia.

Toht. F. V. GRADY

HAMMASLÄÄKÄRI
TUNNIT:
8.30—12 a.p. 1.30—6 j.p.p.
Maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina tilauksen mukaan.
Konttori 2 Albert St. E.
SOO, ONT.
Nutsonin apteekin yläkerrassa.
Puhelin 135 — Kotiin 426 M.

A. THOUN

Naisten, miesten ja lasten vaatetustavaraa

Puhelin 785 W. - 139-141 Huron St.
Albert St. W. kulmassa
SAULT STE. MARIE, ONT.

JOHN KONKA

JALKINELIIKE

Hyvä työ ja halvat hinnat.
375 Albert St. — Soo, Ontario

MITÄ ON ELÄMÄ ILMAN HYVÄÄ RAVINTOA?

Parhain ravinto on hyvä leipä. Tämän tarpeen tyydyttää parhaiten Finnish Bakery, 201 John St., Sault Ste. Marie, Ont., Phone 1572J. Soittakaa kotia tai kysykää ajurilta. Myöskin kovat leivät, korput y.m. tilaukset täytetään heti ja huolella. (P

A. ANGILA, Prop.
Sault Ste. Marie, Ont.